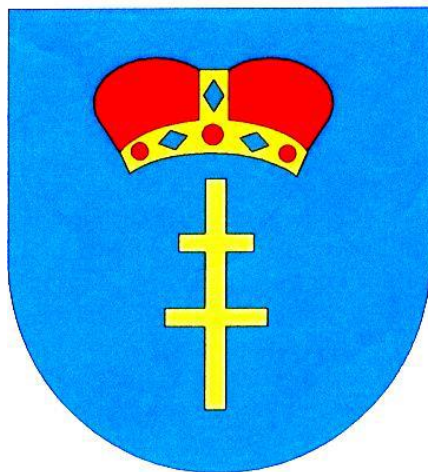

**KOMPLEKSOWY
PLAN ROZWOJU
SZKÓŁ
W POWIECIE BUSKIM
NA LATA 2015 - 2020**

BUSKO - ZDRÓJ, 2015

SPIS TREŚCI

NR ROZDZIAŁU	NAZWA ROZDZIAŁU	STRONA
I.	Wprowadzenie	3
II.	Charakterystyka Powiatu Buskiego	8
III.	Zreformowane szkolnictwo zawodowe	11
IV.	Szkolnictwo w Powiecie Buskim	14
V.	Baza dydaktyczna szkół zawodowych w Powiecie Buskim	29
VI.	Realizacja projektów unijnych w szkołach w Powiecie Buskim	37
VII.	Promocja szkolnictwa w Powiecie Buskim	46
VIII.	Diagnoza sytuacji na lokalnym rynku pracy i oczekiwań pracodawców	47
IX.	Analiza SWOT	52
X.	Cele i priorytety w zakresie edukacji	57

I. WPROWADZENIE

Opracowanie niniejszego *Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Powiecie Buskim na lata 2015 - 2020* podyktowane zostało potrzebą skutecznego działania zmierzającego do wykreowania nowoczesnej szkoły kształcącej na wysokim poziomie i przygotowującej uczniów do sprawnego poruszania się na rynku pracy.

Dostrzegając problemy szkolnictwa w Powiecie Buskim, przejawiające się między innymi spadkiem naboru kandydatów do klas pierwszych, przy współudziale szkół, opracowano kompleksowy program rozwoju szkół. Diagnoza potrzeb w szkołach zawodowych w Powiecie Buskim wykazała, że szkoły te, mimo dość dobrego wyposażenia i wykwalifikowanej kadry, borykają się z problemem niżu demograficznego. W Powiecie Buskim od kilku lat zauważalny jest trend dość wysokiego zainteresowania szkolnictwem ogólnokształcącym (ok. 50%). Nieco w ostatnich latach wzrosła liczba uczniów wybierających kształcenie zawodowe techniczne (z 29% w 2008 r. do 45% w 2015 r.), natomiast znacząco spadła liczba uczniów wybierających kształcenie zawodowe zasadnicze (z 24% w 2008 r. do 15% w 2015 r.). Spadek liczby uczniów w szkołach zawodowych, zwłaszcza zasadniczych związany jest m.in. z trwającą od wielu lat deprecjacją szkolnictwa zawodowego. Utrwalany pogląd o wyższości ponadgimnazjalnych szkół ogólnokształcących nad zawodowymi spowodował, że szkoły zawodowe stały się w pewnym sensie drugorzędnymi.

Dotychczasowa praktyka w zakresie prowadzenia naboru kandydatów do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych wykazała, że do technikum i zasadniczej szkoły zawodowej przyjmowani są uczniowie, którzy kończą gimnazjum z niższymi wynikami. Uczniowie osiągający lepsze wyniki nauczania wybierają licea ogólnokształcące, w których najważniejsze jest zdanie egzaminu maturalnego i krótszy niż w technikach, trzyletni okres kształcenia. Ponadto do liceów ogólnokształcących trafiają często uczniowie, którzy kończąc gimnazjum nie mają wyraźnie sprecyzowanej ścieżki kształcenia. System szkolnictwa zawodowego nadal jest negatywnie oceniany przez uczniów i rodziców, co wynika z niewłaściwie prowadzonej polityki państwa, która uległa poprawie dopiero w ostatnich latach. Obecnie jednym z najważniejszych priorytetów Ministerstwa Edukacji Narodowej jest zwiększenie rangi kształcenia zawodowego poprzez reformę tego szkolnictwa oraz intensywną kampanię w środkach masowego przekazu, która ma wpłynąć na wzrost świadomości społecznej i zachęcić do wyboru szkół dających kwalifikacje zawodowe i wyposażających absolwentów w umiejętności pożądate na rynku pracy.

Po przeanalizowaniu danych statystycznych opublikowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach (*Badanie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w województwie świętokrzyskim wraz z analizą postaw pracodawców wobec inwestowania w rozwój zawodowy pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników powyżej 45 roku życia. Raport końcowy, Kielce 2015*) okazało się, że w Powiecie Buskim ruchy kadrowe w swoich przedsiębiorstwach planuje 47,9% pracodawców, z czego aż 68% planowanych zmian kadrowych dotyczy zatrudniania nowych pracowników. Zatrudnienie pracowników deklarują przede wszystkim przedsiębiorstwa z branży transportowej czy usługowej. Z niniejszego opracowania wynika także, że najbardziej poszukiwani w Województwie Świętokrzyskim są pracownicy fizyczni do prac prostych (robotnik budowlany, drogowy, pracownik produkcji), natomiast w Powiecie Buskim najbardziej oczekiwani przez pracodawców są handlowcy, pracownicy gastronomii, budowlani. Biorąc pod uwagę kierunki kształcenia zawodowego w naszym Powiecie można powiedzieć, że takie kierunki, jak: *technik budownictwa, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych* czy *kucharz* są zawodami pożądanymi przez pracodawców w Powiecie Buskim. Z opracowania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach *Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim w 2014 r.* wynika, że *kucharze* są uznawani za zawód zrównoważony, tj. liczba osób w tym zawodzie odpowiada oczekiwaniom pracodawców. Zawodami nadwyżkowymi są: m.in. *sprzedawca, technik mechanik, murarz, posadzkarz, fryzjer, piekarz, technik żywienia i gospodarstwa domowego, kucharz małej gastronomii* - co jest sprzeczne z oczekiwaniami pracodawców ujawnionymi w powołanym wyżej opracowaniu *Badanie zapotrzebowania na zawody (...)*. Zawodami deficytowymi są m.in.: *kelner, pomoc kuchenna, przedstawiciel handlowy, recepcjonista*.

W wyniku tak przeprowadzonej diagnozy stanu wyjściowego stwierdzono, że głównymi problemami, z jakimi boryka się szkolnictwo zawodowe w Powiecie Buskim, są:

- niewystarczająca korelacja między oczekiwaniami pracodawców a prowadzonym kształceniem zawodowym,
- brak korelacji między oczekiwaniami rynku pracy a planami zawodowymi gimnazjalistów,
- niewystarczająco atrakcyjna baza dydaktyczna i sportowa w szkołach zawodowych Powiatu Buskiego, w tym m.in.: zbyt odległa lokalizacja Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku - Zdroju, brak wystarczającej infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących oraz Zespole Szkół Techniczno

- Informatycznych w Busku - Zdroju, a także przy Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Broninie,
- baza lokalowa szkół zawodowych utrudniająca organizację procesu dydaktycznego: funkcjonowanie szkół zawodowych w kilku budynkach znacząco od siebie oddalonych,
- niska atrakcyjność szkolnictwa zawodowego w oczach gimnazjalistów,
- postępujący niż demograficzny, który w efekcie spowoduje konieczność zmniejszenia liczby szkół zawodowych w Powiecie Buskim,
- deprecjacja szkolnictwa zawodowego w oczach społeczeństwa.

Na podstawie tak zidentyfikowanych problemów określono cel główny *Programu* rozwoju jako:

**Zwiększenie atrakcyjności i jakości kształcenia
w Powiecie Buskim poprzez jego unowocześnienie i koncentrację
logistyczną**

oraz cele szczegółowe:

- poprawa bazy lokalowej i dydaktycznej jednostek oświatowych oraz zwiększanie dostępności infrastruktury edukacyjnej szkolnictwa zawodowego,
- rozwój otoczenia wspierającego szkolnictwo zawodowe m.in. w zakresie rozwoju aktywnych form rekreacji, wypoczynku oraz zagospodarowania czasu wolnego,
- tworzenie nowych kierunków kształcenia nastawionych na nowoczesne branże i technologie oraz lokalne atuty,
- wspieranie działań szkół zawodowych zmierzających do podwyższenia jakości kształcenia uczniów przy współudziale finansowym środków unijnych,

- rozwój współpracy szkół zawodowych z pracodawcami,
- konstruowanie oferty edukacyjnej szkół zawodowych w oparciu o oczekiwania gimnazjalistów i osób dorosłych w korelacji z potrzebami rynku pracy,
- wspieranie działań szkół zawodowych zmierzających do rozwijania u uczniów ich zainteresowań, umiejętności oraz właściwej orientacji zawodowej,
- zwiększanie atrakcyjności kształcenia zawodowego oraz propagowanie jego atutów wśród uczniów gimnazjów i ich rodziców.

Cele te będą realizowane między innymi poprzez następujące działania:

- stałe unowocześnianie bazy dydaktycznej szkół zawodowych,
- zwiększanie dostępności infrastruktury edukacyjnej m.in. dzięki rozbudowie i modernizacji istniejącej infrastruktury szkolnictwa zawodowego na bazie Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju i utworzenie jednego, nowoczesnego kompleksu kształcenia zawodowego dla potrzeb szkół zawodowych w Powiecie Buskim,
- zwiększanie dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dla potrzeb uczniów szkół zawodowych poprzez włączenie do nowoczesnego kompleksu kształcenia zawodowego istniejącej infrastruktury sportowej Powiatowego Międzyшкоlnego Ośrodka Sportowego w Busku - Zdroju,
- zwiększanie dostępności infrastruktury edukacyjnej dla uczniów niepełnosprawnych m.in. dzięki rozbudowie i modernizacji istniejącej infrastruktury szkolnictwa zawodowego na bazie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Broninie,

- wprowadzenie do oferty edukacyjnej szkół zawodowych kierunków kształcenia nastawionych na nowoczesne branże i technologie oraz lokalne atuty takie, jak: uzdrowiskowy charakter Powiatu Buskiego umożliwiające rozwój usługowych kierunków kształcenia, czy przewidywane zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu ochrony środowiska i odnawialnych źródeł energii w związku z planowanym wyposażeniem dużej liczby gospodarstw domowych i instytucji m.in. w systemy solarne, a także - zgodny z oczekiwaniami pracodawców - rozwój szkolnictwa zawodowego w dziedzinie budownictwa,
- pogłębianie współpracy z pracodawcami poprzez włączanie przedsiębiorstw w działania zmierzające do organizacji praktyk, staży i egzaminów zawodowych, a także w proces nauczania w oparciu o nowoczesne technologie,
- realizacja kampanii informacyjno - promocyjnej poprzez takie działania, jak: targi edukacyjne, aktywna promocja szkół zawodowych, organizowanie innowacyjnych działań, praktyk i staży krajowych i zagranicznych, wyjazdów studyjnych.

II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU BUSKIEGO

Powiat Buski położony jest w południowo - wschodniej części Województwa Świętokrzyskiego. W skład Powiatu wchodzi 8 gmin: Busko - Zdrój i Stopnica (gminy miejsko - wiejskie) oraz 6 gmin wiejskich: Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec - Zdrój, Tuczępy, Wiślica. Największą gminą - zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby ludności - jest Busko - Zdrój, najmniejszą Tuczępy.

Stolicą Powiatu jest Busko - Zdrój, leżące w obniżeniu Garbu Pińczowskiego, będące największym miastem Pomorza. Miasto otoczone jest z trzech stron wzniesieniami. W kierunku na zachód od miasta ciągną się złoża gipsu.

Południowo - wschodnia granica Powiatu Buskiego biegnie wzdłuż rzeki Wisły. Od południowego - zachodu Powiat Buski graniczy z Powiatem Kazimierskim, od zachodu z Powiatem Pińczowskim, od północy z Powiatem Kieleckim, a od wschodu z Powiatem Staszowskim oraz należącym do Województwa Małopolskiego - Powiatem Dąbrowskim.

Większość obszaru Powiatu wchodzi w skład geomorfologicznego makroregionu Niziny Miechowsko - Nidziańskiej stanowiącej rozległe obniżenie pomiędzy Wyżyną Krakowsko - Częstochowską, a Wyżyną Kielecko - Sandomierską. Część południowa Powiatu zaliczana jest do regionu Niziny Nadwiślańskiej.

W skład makroregionu Niziny Miechowsko - Nidziańskiej na terenie Powiatu wchodzi: Dolina Nidy, Garb Pińczowski i Nizina: Solecka i Połaniecka.

Największą rzeką Powiatu jest *Nida* - lewy dopływ *Wisły*. Północnym skrajem Powiatu płynie rzeka *Sanica* oraz *Wschodnia* będące dopływem *Czarnej Staszowskiej*.

Do głównych bogactw regionu należą złoża wód mineralnych o właściwościach leczniczych. Są to wody siarkowodorowe, siarczanowe i chlorkowe, zawierające podwyższone zawartości siarkowodoru oraz jonów siarczanowych. Charakterystyczne dla regionu jest występowanie solanek jodobromowych. Występujące bogactwa wód mineralnych przyczyniły się do powstania i rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego w Busku - Zdroju i Solcu - Zdroju.

Powierzchnia Powiatu objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu wynosi ponad 89 tys. ha, co stanowi ok. 92% jego ogólnej powierzchni. Parki krajobrazowe obejmują obszar ponad 16,7 tys. ha, a obszary chronionego krajobrazu zajmują niemal 72 tys. ha.

Tereny Powiatu posiadające najwyższe walory przyrodnicze weszły w zasięg Zespołu Krajobrazowych Parków Poniądzia oraz obszarów chronionego krajobrazu. W skład Zespołu Krajobrazowych Parków Poniądzia wchodzi trzy odmienne charakterem parki, w tym dwa obejmujące obszar Powiatu Buskiego: Szaniecki i Nadnidziański Park Krajobrazowy.

Obszary chronionego krajobrazu w Powiecie Buskim obejmują część obszarów gmin Busko - Zdrój, Solec - Zdrój, Nowy Korczyn, Stopnica, Pacanów i Wiślica - są to: Chmielnicko - Szydłowski, Solecko - Pacanowski, Nadnidziański i Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu.

W Powiecie Buskim znajdują się także rezerwat przyrody (rezerwat słonoroślowy w Owczarach) oraz rezerwaty stepowe (*Góry Wschodnie, Przęślin, Skorocice i Skotniki Górne*).

Teren Powiatu Buskiego zamieszkuje **73.591** osób. Wśród ludności Powiatu przewagę mają kobiety: na 100 mężczyzn przypada 105 kobiet. Ludność Powiatu jest społeczeństwem starzejącym się bowiem 62% to osoby w wieku poprodukcyjnym, ponadto w Powiecie odnotowuje się ujemny przyrost naturalny. Według danych statystycznych w Powiecie Buskim pracujących jest **10.961** osób, dzieci w wieku od 0 do 15 lat jest **10.957**, natomiast osób w wieku 16 - 19 lat jest **3.402**.

Tabela. Liczba ludności w poszczególnych gminach Powiatu Buskiego

GMINA	LICZBA LUDNOŚCI	LICZBA KOBIET NA 100 MĘŻCZYŹN	LICZBA LUDNOSCI W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM
Busko - Zdrój	32.825	108	60,3
Stopnica	7.810	101	61,5
Pacanów	7.639	107	65,7
Nowy Korczyn	6.245	101	64,0
Wiślica	5.642	102	60,4
Solec - Zdrój	5.093	104	61,7
Gnojno	4.549	96	66,4
Tuczępy	3.788	101	65,4
RAZEM	73.591		

Źródło: Statystyczne wademecum samorządowca 2014, Urząd Statystyczny w Kielcach

Powiat Buski powszechnie postrzegany jest jako atrakcyjny region turystyczny, zwłaszcza w zakresie turystyki uzdrowiskowej. Jego walory wiążą się także z wyjątkowym bogactwem przyrody, krajobrazu oraz historii. Perspektywy rozwoju Powiatu wiążą się nie tylko z funkcjonowaniem uzdrowisk, ale również z rolnictwem i przetwórstwem spożywczym.

Powiat zajmuje ogółem obszar **96 739** ha, z czego użytki rolne stanowią 83,3% jego powierzchni, lasy zajmują 10,1% powierzchni, grunty zabudowane i zurbanizowane 3,7%, grunty pod wodami 1,8%, nieużytki 0,7%. Jest to zatem obszar o typowo rolniczym charakterze.

III. ZREFORMOWANE SZKOLNICTWO ZAWODOWE

Reforma szkolnictwa zawodowego w Polsce wprowadziła istotne zmiany w wielu obszarach, m.in. w:

- a) klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,
- b) podstawie programowej kształcenia zawodowego,
- c) ramowych planach nauczania,
- d) systemie egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- e) kształceniu osób dorosłych poprzez wprowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

W obecnej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego występują zawody jedno-, dwu- i trójkwalifikacyjne. Klasyfikacja zawiera ponad 90 **zawodów jednokwalifikacyjnych** – w większości są to zawody nauczane w zasadniczej szkole zawodowej. W grupie zawodów jedno-kwalifikacyjnych są też zawody nauczane na poziomie technikum i szkoły policealnej, dla których ministrem właściwym jest minister do spraw zdrowia, minister do spraw zabezpieczenia społecznego, minister do spraw transportu czy gospodarki morskiej.

W technikach dominują zawody, w ramach których wyodrębnione zostały dwie lub trzy kwalifikacje. W zawodach tych pierwszą – bazową – kwalifikacją jest najczęściej kwalifikacja ustalona dla zawodu lub zawodów nauczanych w zasadniczej szkole zawodowej, a stanowiąca merytoryczną i programową podbudowę do nabywania kolejnych, wyższych kwalifikacji.

Po zakończeniu kształcenia w zakresie danej kwalifikacji (każdej) uczeń musi zdać egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Po zaliczeniu wszystkich wymaganych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz uzyskaniu średniego wykształcenia uczeń otrzymuje tytuł **technika w danym zawodzie**. Tytuł technika można również zdobyć w policealnej szkole zawodowej na podbudowie szkoły średniej.

Zgodnie z założeniami reformy szkolnictwa od 1 września 2012 r. kształcenie dorosłych odbywa się wyłącznie w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, szkole

policealnej oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. W wyniku reformy zlikwidowane zostały m. in.:

- 1) licea profilowane dla dorosłych,
- 2) technika dla dorosłych,
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,
- 4) uzupełniające licea ogólnokształcące dla młodzieży,
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych,
- 6) technika uzupełniające dla młodzieży,
- 7) technika uzupełniające dla dorosłych.

Z dniem 1 września 2012 r. wprowadzono także zmiany w funkcjonowaniu zasadniczych szkół zawodowych poprzez likwidację dotychczasowych szkół dwuletnich.

Od 1 września 2012 r. w szkolnictwie zawodowym funkcjonują:

- 1) **technika**, w których nauka trwa 4 lata. Uczniowie technikum w trakcie nauki przystępują do zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie (od jednej do trzech). Po pozytywnym zdaniu egzaminu uczeń otrzymuje *świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie*. W chwili potwierdzenia wszystkich wyodrębnionych w danym zawodzie kwalifikacji oraz ukończeniu szkoły absolwent uzyskuje *dypłom potwierdzający kwalifikacje zawodowe*. Po ukończeniu technikum absolwent może przystąpić do egzaminu maturalnego,
- 2) **zasadnicze szkoły zawodowe**, w których nauka trwa 3 lata. Uczniowie zasadniczej szkoły zawodowej w trakcie nauki przystępują do zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Po pozytywnym zdaniu egzaminu uczeń otrzymuje *świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie*. W chwili potwierdzenia wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz ukończeniu szkoły absolwent uzyskuje *dypłom potwierdzający kwalifikacje zawodowe*. Po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej absolwent może kontynuować naukę w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, rozpoczynając naukę od II klasy. Może również zdobywać kwalifikacje wymagane do uzyskania tytułu technika na kursach kwalifikacyjnych,
- 3) **szkoły policealne**, w których nauka trwa od 1 roku do 2,5 roku. Słuchacze szkoły policealnej w trakcie nauki również przystępują do zewnętrznych egzaminów potwier-

dzających kwalifikacje w zawodzie. Po pozytywnym zdaniu egzaminu słuchacz otrzymuje *świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie*. W chwili potwierdzenia wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz ukończeniu szkoły absolwent uzyskuje *dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe*,

- 4) **kwalifikacyjne kursy zawodowe**, które są obecnie najprostszą drogą do zdobycia tytułu technika przez osobę dorosłą. Osoba dorosła - nie posiadająca średniego wykształcenia - może jednocześnie uczęszczać do liceum ogólnokształcącego i na kwalifikacyjny kurs zawodowy, których ukończenie umożliwia uzyskanie tytułu technika. Na wybrany kurs kwalifikacyjny może uczęszczać każda pełnoletnia osoba, która ukończyła minimum gimnazjum, niezależnie od posiadanego wykształcenia zawodowego. Kwalifikacyjne kursy zawodowe umożliwiają także zdobycie kwalifikacji na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej.

IV. SZKOLNICTWO W POWIECIE BUSKIM

Powiat Buski jest organem prowadzącym dla szkół funkcjonujących w strukturze następujących jednostek oświatowych:

- 1) I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Busku - Zdroju,
- 2) Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Busku - Zdroju,
- 3) Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju,
- 4) Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Wielkiego w Busku - Zdroju,
- 5) Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Orłów Lwowskich w Stopnicy,
- 6) Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku - Zdroju,
- 7) Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Broninie,
- 8) Zespół Szkół Specjalnych w Busku - Zdroju (szkoła przyszpitalna),
- 9) jednostki pomocnicze szkolnictwa: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy oraz Powiatowy Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli.

I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Busku - Zdroju jest samodzielną jednostką oświatową, która ma najstarsze tradycje ze wszystkich szkół w Powiecie Buskim, a także najlepsze wyniki kształcenia na poziomie ogólnokształcącym. Mimo tego, pogłębiający się niż demograficzny, wpływa na stopniowy spadek liczby uczniów w tej Szkole.

W strukturze organizacyjnej **Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Busku - Zdroju** funkcjonują:

- 1) III Liceum Ogólnokształcące,
- 2) Technikum Nr 1 kształcące w zawodach:
 - a) technik ekonomista,
 - b) technik hotelarstwa,
 - c) technik żywienia i usług gastronomicznych,
- 3) Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 kształcąca w zawodach:
 - a) fryzjer,
 - b) piekarz,

- c) cukiernik,
- d) sprzedawca,
- e) kucharz.

Poza w/w zawodami Zespół Szkół może kształcić także w zawodach:

1) w Technikum Nr 1:

- a) technik technologii żywności,
- b) technik budownictwa,
- c) technik elektryk,
- d) technik elektronik,
- e) technik mechanik,
- f) technik mechanizacji rolnictwa,
- g) technik pojazdów samochodowych,
- h) technik architektury krajobrazu,
- i) technik rolnik,
- j) technik ochrony środowiska,
- k) technik agrobiznesu,
- l) technik logistyk,
- m) technik spedytor,
- n) technik informatyk,
- o) technik obsługi turystycznej,
- p) technik handlowiec,

2) w Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 1:

- a) kelner,
- b) rolnik,
- c) murarz – tynkarz,
- d) monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych,
- e) monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,
- f) ślusarz,
- g) mechanik pojazdów samochodowych,
- h) mechanik – monter maszyn i urządzeń,
- i) elektryk,
- j) elektromechanik,

- k) elektromechanik pojazdów samochodowych,
- l) krawiec.

W strukturze organizacyjnej **Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1** funkcjonuje także **Powiatowy Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego w Busku - Zdroju (PODiDZ)**. Ośrodek zapewnia realizację teoretycznych zajęć zawodowych pracownikom młodocianym kształcącym się w klasach wielozawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych. Ośrodek stwarza możliwość odpłatnego kształcenia pracowników młodocianych ze szkół prowadzonych przez inne powiaty oraz osób dorosłych, zgodnie z potrzebami rynku pracy.

W ciągu ostatnich trzech lat szkolnych Ośrodek w ramach realizacji programu teoretycznych przedmiotów zawodowych przeszkolił w trakcie **12** kursów **205** osób w zawodach: fryzjer, kucharz, kucharz małej gastronomii, sprzedawca i cukiernik. Uczestnikami kursów byli uczniowie Zasadniczych Szkół Zawodowych z: Buska - Zdroju, Końskich, Pińczowa, Osieka, Staszowa, Stopnicy, Skalmierza oraz Włoszczowy.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Busku - Zdroju kształci m.in. w zawodach z obszaru turystyki i żywienia: *technik hotelarstwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, piekarz, cukiernik, kucharz*. Zawody te wpisują się w obszary gospodarki stanowiące **inteligentne specjalizacje Województwa Świętokrzyskiego**. Turystyka i żywienie są strategicznymi branżami dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego.

Główne problemy z jakimi boryka się ta Szkoła to:

- 1) *problemy lokalowe* - Szkoła nie posiada wystarczającej ilości pracowni do kształcenia zawodowego (ograniczona powierzchnia budynku Szkoły). Szczególne braki widoczne są w zakresie gastronomii i hotelarstwa, gdzie konieczne jest zakupienie trzech ciągów gastronomicznych wyposażonych w kuchnie gazowe, stoły gastronomiczne, zlewy, odpowiednią wentylację, lodówki, zmywarki oraz piec konwekcyjny, a także sprzęt i akcesoria obróbki gastronomicznej. Ponadto w Szkole brakuje 5 pomieszczeń oraz ich wyposażenia wymaganego przy nauce typowych prac hotelarskich symulujących jednostkę mieszkalną, węzeł higieniczno - sanitarny, stanowisko sporządzania śniadań i napojów, stanowisko obsługi gości, recepcję.
- 2) *problemy związane z wyposażeniem dydaktycznym* wynikające przede wszystkim z technologicznego starzenia się sprzętu. Dynamiczny rozwój technologiczny jest związany z koniecznością częstej wymiany komputerów i ich oprogramowania.

W strukturze organizacyjnej **Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju** funkcjonują:

- 1) IV Liceum Ogólnokształcące,
- 2) Technikum Nr 2 kształcące w zawodach:
 - a) technik informatyk,
 - b) technik pojazdów samochodowych,
 - c) technik mechanik,
 - d) technik żywienia i usług gastronomicznych,
 - e) technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej,
- 3) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2 kształcąca w zawodzie:
 - a) mechanik pojazdów samochodowych.

Poza w/w zawodami Zespół Szkół może kształcić także w zawodach:

- 1) w Technikum Nr 2:
 - a) technik drogownictwa,
 - b) technik urządzeń sanitarnych,
 - c) technik cyfrowych procesów graficznych,
 - d) technik rolnik,
 - e) technik technologii żywności,
 - f) technik ochrony środowiska,
 - g) technik agrobiznesu,
 - h) technik teleinformatyk,
 - i) technik księgarstwa,
- 2) w Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 2:
 - a) rolnik,
 - b) ogrodnik,
 - c) monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych,
 - d) blacharz samochodowy,
 - e) monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych,
 - f) stolarz,
 - g) mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych,
 - h) mechanik maszyn i urządzeń drogowych,
 - i) elektromechanik pojazdów samochodowych,

- j) mechanik – monter maszyn i urządzeń,
- k) operator obrabiarek skrawających,
- l) ślusarz,
- m) mechanik motocyklowy.

Zespół Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju kształci m.in. w zawodach z obszaru **technologii informacyjno - komunikacyjnej, efektywnego wykorzystania energii**, a także **żywności**: *technik informatyk, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik żywienia i usług gastronomicznych*. Zespół ma także potencjał do tego, aby kształcić w takich zawodach, jak: *technik teleinformatyk, technik cyfrowych procesów graficznych, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych*. Zawody te wpisują się w obszary gospodarki stanowiące **inteligentne specjalizacje Województwa Świętokrzyskiego**. Technologie informacyjno - komunikacyjne, efektywne wykorzystanie energii, a także obszar z zakresu żywności są strategiczne dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego.

Problemy z jakimi boryka się ta Szkoła to:

- 1) **problemy lokalowe**: Zespół Szkół mieści się dwóch lokalizacjach znacznie od siebie oddalonych, tj. przy ul. Mickiewicza 27, gdzie mieści się główna siedziba Szkoły (II Liceum Ogólnokształcące, Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz Internat) oraz przy ul. Kusocińskiego 3a, gdzie mieszczą się Warsztaty Szkolne, w których odbywa się praktyczne kształcenie zawodowe uczniów. Warsztaty oddalone są od siedziby Szkoły o ok. 1 km, co stwarza liczne problemy organizacyjne związane przede wszystkim z pogodzeniem organizacji kształcenia teoretycznego i praktycznego oraz bezpieczeństwem uczniów przemieszczających się między w/w obiektami,
- 2) **brak pełnej bazy sportowej**: Szkoła nie posiada pełnej bazy sportowej niezbędnej do prowadzenia wychowania fizycznego w komfortowych warunkach. Szczególnie dotkliwy jest brak sali gimnastycznej. Młodzież kształcąca się w Zespole realizuje część zajęć z wychowania fizycznego w Powiatowym Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Busku - Zdroju, przy ul. Kusocińskiego 3, tj. ok. 1 km od siedziby Szkoły. Sytuacja ta ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa uczniów, właściwej organizacji procesu dydaktycznego, a także ma niewątpliwie wpływ na decyzje kandydatów podczas rekrutacji do klas pierwszych,

- 3) **brak zainteresowania absolwentów gimnazjów kształceniem w niektórych kierunkach**, które wpisują się w obszary gospodarki stanowiące **inteligentne specjalizacje Województwa Świętokrzyskiego**, takich, jak: *technik teleinformatyk, technik cyfrowych procesów graficznych, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych*. Mimo, że Szkoła posiada w ofercie takie kierunki kształcenia brak jest zainteresowania młodzieży kształceniem w tych zawodach. Zainteresowania nie wykazują również osoby dorosłe, którym oferowane są kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacjach z obszarów technologii informacyjno - komunikacyjnej i efektywnego wykorzystania energii,
- 4) **problemy związane z wyposażeniem dydaktycznym** - Szkoła kształci uczniów w kierunkach typowo technologicznych (*technik informatyk, technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej*). Kształcenie w takich kierunkach wymaga stałej i systematycznej wymiany sprzętu ze względu na szybko zmieniające się technologie i szybkie starzenie się sprzętu. Ponadto tego typu kierunki kształcenia wymagają ciągłego uzupełniania wiedzy i sprzętu ze względu na szybki postęp technologiczny w tych dziedzinach, jest to niezbędne dla właściwego przygotowania absolwentów do podjęcia aktywności zawodowej na stale zmieniającym się rynku pracy.

W strukturze organizacyjnej **Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Wielkiego w Busku - Zdroju** funkcjonują:

- 1) II Liceum Ogólnokształcące,
- 2) Technikum Nr 3 kształcące w zawodach:
 - a) technik budownictwa,
 - b) technik geodeta,
 - c) technik hotelarstwa,
 - d) technik architektury krajobrazu,
- 3) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3 kształcąca w zawodach:
 - a) monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

Poza w/w zawodami Zespół Szkół może kształcić także w zawodach:

- 1) w Technikum Nr 3:
 - a) technik spedytor,
 - b) technik urządzeń sanitarnych,

- c) technik inżynierii środowiska i melioracji,
 - d) technik elektryk,
 - e) technik organizacji reklamy,
 - f) technik budownictwa wodnego,
 - g) technik turystyki wiejskiej,
 - h) technik chłodnictwa i klimatyzacji,
 - i) technik drogownictwa,
 - j) technik informatyk,
 - k) technik obsługi turystycznej,
- 2) w Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 3:
- a) murarz – tynkarz,
 - b) betoniarz – zbrojarz,
 - c) kamieniarz,
 - d) monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych,
 - e) elektryk,
 - f) cieśla,
 - g) dekarz,
 - h) monter konstrukcji budowlanych,
 - i) monter izolacji budowlanych.

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku – Zdroju kształci m.in. w zawodach budowlanych: *technik budownictwa oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*, a także w zawodach z dziedziny turystyki: *technik hotelarstwa*. Szkoła ma także potencjał, aby kształcić w takich zawodach, jak: *technik budownictwa wodnego, murarz – tynkarz, betoniarz – zbrojarz, monter konstrukcji budowlanych, monter izolacji budowlanych*. Zawody te wpisują się w obszary gospodarki stanowiące **inteligentne specjalizacje Województwa Świętokrzyskiego**. Budownictwo i turystyka są bowiem strategicznymi branżami dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego. Zespół Szkół ma także potencjał, aby kształcić w innym obszarze strategicznym takim, jak **turystyka**, bowiem ma w swojej ofercie kształcenie w zawodzie *technik turystyki wiejskiej*.

Główne problemy, z jakimi boryka się ta Szkoła, to:

- 1) **niewłaściwa lokalizacja**: główna siedziba Szkoły mieści się w Busku - Zdroju przy ul. Bohaterów Warszawy 120, tj. na obrzeżach miasta. Ma to znaczący wpływ na zainteres-

sowanie uczniów kształceniem w tej Szkole. Niedogodna lokalizacja i brak połączenia komunikacyjnego (brak komunikacji miejskiej) powodują, że uczniowie, mimo zainteresowania kształceniem w kierunkach oferowanych przez Szkołę, rezygnują z ubiegania się o przyjęcie do klasy pierwszej. Sytuacja ta ma istotny wpływ na liczbę uczniów tej Szkoły. Każdego roku nabór kandydatów do klas pierwszych jest mniejszy, w 2015 r. nabór był mniejszy aż o 27% niż w 2012 r. i o 30% niższy niż w 2010 r.,

- 2) **problemy lokalowe:** Zespół Szkół mieści się w dwóch lokalizacjach oddalonych od siebie o ok. 1 km, tj. przy ul. Bohaterów Warszawy 120 mieści się główna siedziba Szkoły (Technikum oraz internat) oraz przy ul. Bohaterów Warszawy 106, gdzie mieści się Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3. Powoduje to wiele problemów organizacyjnych, a także związanych z bezpieczeństwem uczniów. Droga łącząca obie siedziby jest bowiem ulicą o bardzo dużym natężeniu ruchu. Problem, ten ma również istotny wpływ na spadający nabór uczniów do Szkoły. Ponadto Szkoła nie posiada wystarczającej ilości pełnowymiarowych sal dydaktycznych i pracowni, w tym pracowni do zajęć praktycznej nauki zawodu, a także zaplecza do pracowni zawodowych oraz pomieszczeń magazynowych na pomoce dydaktyczne, sprzęt i materiały budowlane,
- 3) **brak bazy sportowej:** Szkoła nie posiada własnej bazy sportowej niezbędnej do prowadzenia wychowania fizycznego w wymaganych warunkach. Szczególnie dotkliwy jest brak sali gimnastycznej. Młodzież kształcąca się w Zespole realizuje zajęcia z wychowania fizycznego w Powiatowym Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Busku - Zdroju, przy ul. Kusocińskiego 3, tj. ok. 3 km od siedziby Szkoły. Sytuacja ta ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa uczniów, organizacji procesu dydaktycznego, a także wpływa znacząco na decyzje absolwentów gimnazjów w trakcie rekrutacji do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych,
- 4) **problemy związane z wyposażeniem dydaktycznym** - Szkoła kształci uczniów w kierunkach typowo budowlanych, które wymagają stałej i systematycznej wymiany sprzętu i materiałów ze względu ciągle zmieniające się technologie budowlane oraz szybkie zużycie materiałów budowlanych. Ponadto tego typu kierunki kształcenia wymagają ciągłego uzupełniania wiedzy ze względu na szybki postęp technologiczny w tych dziedzinach. Jest to konieczne do tego, aby absolwenci tych kierunków po

wejściu na rynek pracy byli profesjonalnie przygotowani do podejmowania aktywności zawodowej,

- 5) *brak zainteresowania absolwentów gimnazjów kształceniem w niektórych kierunkach*, które wpisują się w obszary gospodarki stanowiące **inteligentne specjalizacje Województwa Świętokrzyskiego**, takich, jak: *technik budownictwa wodnego, murarz – tynkarz, betoniarz – zbrojarz, monter konstrukcji budowlanych, monter izolacji budowlanych czy technik turystyki wiejskiej*. Mimo, że Szkoła posiada w ofercie takie kierunki kształcenia brak jest zainteresowania młodzieży kształceniem we wszystkich tych zawodach, zainteresowania nie wykazują również osoby dorosłe, którym oferowane są kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacjach z obszarów budownictwa i turystyki.

W strukturze organizacyjnej **Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Orłąt Lwowskich w Stopnicy** istnieje Liceum Ogólnokształcące i Zasadnicza Szkoła Zawodowa. Od roku szkolnego 2015/2016 Zasadnicza Szkoła Zawodowa nie kształci już uczniów z powodu niedokonania naboru. Ostatni uczniowie ukończyli tę Szkołę w roku szkolnym 2014/2015. W lutym 2016 r. planowana jest jej likwidacja. Szkoła kształciła w następujących zawodach:

- a) sprzedawca,
- b) kucharz,
- c) piekarz,
- d) fryzjer,
- e) mechanik pojazdów samochodowych,
- f) murarz – tynkarz,
- g) monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych,
- h) monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,
- i) elektryk,
- j) elektromechanik,
- k) cukiernik,
- l) elektromechanik pojazdów samochodowych,
- m) blacharz,
- n) krawiec,
- o) rolnik.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Broninie przystosowany jest do kształcenia młodzieży niepełnosprawnej umysłowo, głównie z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. W strukturze organizacyjnej Ośrodka funkcjonują Szkoła Podstawowa Specjalna, Gimnazjum Specjalne, Szkoła Przysposabiająca do Pracy oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna kształcąca w zawodach:

- a) piekarz,
- b) mechanik pojazdów samochodowych,
- c) cukiernik.

Poza w/w zawodami Szkoła może kształcić także w zawodach:

- a) pracownik pomocniczy obsługi hotelowej,
- b) mechanik – monter maszyn i urządzeń,
- c) ślusarz,
- d) monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,
- e) murarz – tynkarz,
- f) kucharz.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Broninie kształciło się ok. **140** uczniów. Ośrodek dysponuje **70** miejscami noclegowymi dla wychowanków, którzy zdecydują się zamieszkać w Ośrodku na czas pobierania nauki.

Do dyspozycji wychowanków są również świetlice, pracownia komputerowa, biblioteka, czytelnia, obiekty i urządzenia sportowe. Ośrodek zapewnia dzieciom i młodzieży:

- 1) dostosowanie programu edukacyjno – terapeutycznego do indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i rewalidacyjnych oraz do predyspozycji ucznia i jego możliwości psychofizycznych,
- 2) opiekę psychologiczno - pedagogiczną,
- 3) zajęcia rewalidacyjne,
- 4) opiekę pielęgniarki,
- 5) terapię EEG Biofeedback,
- 6) szkolne doradztwo zawodowe,
- 7) zajęcia dydaktyczno –wyrównawcze,
- 8) zajęcia pozalekcyjne,
- 9) możliwość zwolnienia z opłat za wyżywienie,
- 10) bezpłatne zakwaterowanie.

Uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej odbywają zajęcia praktycznej nauki zawodu w lokalnych zakładach pracy w celu zapoznania się z funkcjonowaniem przedsiębiorstw oraz zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do pracy w wyuczonym zawodzie.

Ośrodek kształci m.in. w zawodach z obszaru żywienia: *piekarz, cukiernik*. Posiada także potencjał do kształcenia w obszarze turystyki: *pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*. Niestety w chwili obecnej brak jest zainteresowania gimnazjalistów tym kierunkiem.

Główne problemy z jakimi boryka się ta Szkoła, to:

- 1) **problemy lokalowe:** Ośrodek mieści się w budynku, który jest niewystarczający pod względem lokalowym do prowadzenia zajęć. Przede wszystkim niezbędne są sale dydaktyczne i pracownie przedmiotowe do prowadzenia kształcenia zawodowego, a także gabinety specjalistyczne,
- 2) **brak bazy sportowej:** Szkoła nie posiada własnej bazy sportowej niezbędnej do prowadzenia wychowania fizycznego w wymaganych warunkach. Szczególnie dotkliwy jest brak sali gimnastycznej. Młodzież niepełnosprawna kształcąca się w Ośrodku realizuje zajęcia z wychowania fizycznego oraz rewalidacji w zbyt małej liczbie pomieszczeń. Kadra zarządzająca oraz nauczyciele podejmują szereg działań w tym zakresie, jak choćby organizacja zajęć z zakresu hipoterapii w oparciu o własne zasoby. Ośrodek udostępnia do dyspozycji uczniów dwa konie oraz pomieszczenia do ich utrzymania przygotowane przez działające przy Ośrodku Stowarzyszenie *Daj Dziecku Nadzieję*.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Busku – Zdroju przystosowany jest do kształcenia młodzieży niepełnosprawnej ruchowo. W strukturze organizacyjnej Ośrodka funkcjonują następujące szkoły:

- 1) Gimnazjum Specjalne,
- 2) Liceum Ogólnokształcące,
- 3) Technikum Specjalne:
 - a) technik mechanik,
 - b) technik informatyk,
 - c) technik elektryk,

4) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna:

- a) mechanik - monter maszyn i urządzeń,
- b) krawiec,
- c) elektromechanik,

5) Szkoła Policealna Specjalna:

- a) technik administracji,
- b) technik bhp,
- c) technik informatyk.

Poza w/w zawodami Ośrodek może kształcić także w zawodach:

1) Technikum Specjalne:

- a) technik elektronik,
- b) technik ekonomista,

2) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna:

- a) ślusarz.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Busku - Zdroju kształci się średnio ok. **150** uczniów z terenu całej Polski. Ośrodek dysponuje **140** miejscami noclegowymi dla wychowanków, którzy zdecydują się zamieszkać w Ośrodku na czas pobierania nauki. Warunki mieszkaniowe są dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych wychowanków. W pokojach sypialnych mieszka od **2** do **4** osób. Do dyspozycji wychowanków są również świetlice, pracownie komputerowe, biblioteka, czytelnia, sala gimnastyczna, basen rehabilitacyjny, siłownia, kompleks zmodernizowanych boisk sportowych wraz z infrastrukturą rekreacyjną. Każda grupa jest objęta opieką **2** stałych wychowawców.

Ośrodek zapewnia młodzieży:

- 1) opiekę lekarza,
- 2) opiekę stomatologa,
- 3) opiekę pielęgniarki,
- 4) opiekę pedagoga,
- 5) opiekę psychologa,
- 6) opiekę logopedy,
- 7) opiekę psychoterapeuty,
- 8) zajęcia rewalidacyjne,

- 9) zajęcia socjoterapeutyczne,
- 10) rehabilitację ruchową również z wykorzystaniem basenu rehabilitacyjnego,
- 11) neurologopedię,
- 12) EEG Biofeedback,
- 13) szkolne doradztwo zawodowe,
- 14) zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
- 15) różne formy zajęć pozalekcyjnych,
- 16) możliwość zwolnienia z opłat za wyżywienie,
- 17) bezpłatne zakwaterowanie.

W Ośrodku funkcjonują również warsztaty szkolne, gdzie uczniowie odbywają zajęcia praktycznej nauki zawodu w celu zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych w przyszłym zawodzie. W zależności od kierunku kształcenia i dysfunkcji uczniów zarówno pracownie warsztatowe, jak i pomoce dydaktyczne oraz formy i metody pracy edukacyjnej są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ośrodek kształci młodzież niepełnosprawną m.in. w zawodzie z obszaru **technologii informacyjno - komunikacyjnej**: *technik informatyk*, który wpisuje się w obszar gospodarki stanowiący **inteligentne specjalizacje Województwa Świętokrzyskiego**.

Problemy z jakimi boryka się ta Szkoła, to przede wszystkim *problemy związane z wyposażeniem dydaktycznym*: warunki realizacji kształcenia specjalnego w zawodach nauczanych w Ośrodku, wynikające z podstaw programowych oraz warunków przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodach, ogłoszone przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, wymagają pilnej modernizacji bazy dydaktycznej i wyposażenia pracowni przedmiotowych, w tym m.in. pracownie komputerowe z pełnym wyposażeniem dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych, pracownie językowe, tablice interaktywne, drukarka 3D, materiały eksploatacyjne i wyposażenie specjalistycznej pracowni zawodowych.

Opisane w tym rozdziale problemy szkół zawodowych w Powiecie Buskim mają tak istotne znaczenie dla absolwentów gimnazjów podejmujących decyzję o dalszej drodze kształcenia, że przeważają one nad atrakcyjnością kierunków oferowanych przez Szkoły, zwłaszcza tych wpisujących się w obszary gospodarki stanowiące **inteligentne specjaliza-**

cje Województwa Świętokrzyskiego. Należy zaznaczyć, że buskie szkolnictwo zawodowe kształci młodzież w wielu specjalizacjach istotnych dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego:

- 1) **budownictwo:** *technik budownictwa oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie* (kształcenie w zakresie szeroko rozwiniętych usług budowlanych zasobooszczędnych na potrzeby zarówno prywatnych właścicieli, jak również przedsiębiorców, w tym właścicieli pensjonatów, hoteli i innych obiektów świadczących usługi hotelarsko - turystyczne),
- 2) **turystyka:** *technik hotelarstwa* (kształcenie na potrzeby lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki prozdrowotnej i wypoczynkowej),
- 3) **zdrowa żywność:** *technik żywienia i usług gastronomicznych* (kształcenie na potrzeby rozwiniętej w Powiecie Buskim turystyki prozdrowotnej i agroturystyki),
- 4) **technologia informacyjno - komunikacyjna:** *technik informatyk* (kształcenie na potrzeby każdej dziedziny gospodarki),
- 5) **efektywne wykorzystanie energii:** *technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej* (kształcenie na potrzeby rozwijającej się branży w zakresie ekologicznej produkcji energii zarówno dla gospodarstw domowych, jak i obiektów użyteczności publicznej).

Problemy te wymagają podjęcia działań zmierzających do skumulowania działalności edukacyjnej w obszarze kształcenia zawodowego w możliwie najmniejszym terytorialnie obszarze. Posiadane przez Powiat Buski zasoby umożliwiają przeniesienie kształcenia zawodowego z obszaru peryferyjnego Miasta do strefy centralnej, tj. na ulicę Kusocińskiego, gdzie zlokalizowane są Warsztaty Szkolne Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych, które - po dostosowaniu do potrzeb wszystkich szkół zawodowych w Powiecie Buskim - zapewnią pełną i profesjonalną bazę kształcenia zawodowego, zwłaszcza w kierunkach istotnych dla rozwoju gospodarczego Województwa Świętokrzyskiego. W bezpośrednim sąsiedztwie Warsztatów funkcjonuje Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, który zapewni właściwą i profesjonalną bazę sportową. Ośrodek jest przygo-

towany do realizacji zajęć z uczniami wielu szkół. Bazę Ośrodka przygotowano do tych celów dzięki realizacji n/w projektów termomodernizacyjnych:

- a) *Prace termomodernizacyjne w budynkach jednostek oświatowych Powiatu Buskiego* współfinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W ramach tego zadania w Ośrodku wykonane zostały prace o wartości ok. 1,03 mln. zł, które obejmowały m.in. modernizację instalacji grzewczej oraz wykonanie tynków zewnętrznych wraz z ociepleniem budynku Ośrodka,
- b) *Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Powiatu Buskiego i Powiatu Pińczowskiego* o wartości **1 150 980,65** zł, współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Oś Priorytetowa 4 *Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej Działanie 4.2 Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej*. W ramach projektu wykonano mechaniczną instalację wentylacyjno - klimatyzacyjną oraz wymieniono stolarkę okienną i drzwiową,
- c) *Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych w gminach powiatu buskiego i pińczowskiego* współfinansowany ze środków Szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej, realizowany w ramach porozumienia partnerskiego gmin z terenu powiatów Buskiego i Pińczowskiego, którego Liderem jest Gmina Busko - Zdrój. Projekt o wartości **1 940 000 zł** obejmował m.in. montaż instalacji kolektorów słonecznych do wspomagania przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynku Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego.

V. BAZA DYDAKTYCZNA SZKÓŁ ZAWODOWYCH W POWIECIE BUSKIM

Według badań przeprowadzonych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (KOWEZiU) *Stan szkolnictwa zawodowego w Polsce – raport*, Elżbieta Goźlińska, Andrzej Kruszewski, baza lokalowa i techniczno - dydaktyczna szkół zawodowych to elementy mające bardzo istotny wpływ na jakość i efektywność procesu

kształcenia zawodowego. Wyposażenie dydaktyczne determinuje sposób nauczania i znacząco wpływa na jakość kształcenia. W wynikach badania KOWEziU czynnik ten został wskazany jako ograniczenie w realizacji w programach nauczania nowych rozwiązań technologicznych stosowanych przez przedsiębiorstwa.

Z przywołanych badań wynika, że szkoły świętokrzyskie były najsłabiej zinformatywowane w Polsce. Niniejszy *Program* ma również na celu poprawę tego wskaźnika.

Znaczący wpływ stanu bazy dydaktycznej na jakość kształcenia zauważają również uczniowie. Opierając się na powołanych wyżej badaniach uczniowie najgorzej oceniali warunki w pomieszczeniach dydaktycznych, wyposażenie sal lekcyjnych, a także zaplecze socjalne oraz sportowe szkół.

Powyższe wnioski potwierdza również *Analiza dotycząca poziomu szkolnictwa zawodowego na obszarze Województwa Świętokrzyskiego* opracowana w lipcu 2015 r. w celu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 - 2020. Zarówno ten dokument, jak i powołany wcześniej raport KOWEziU, wskazują na istotną rolę w nauczaniu, zwłaszcza zawodowym, zaplecza technologicznego, nowoczesnego wyposażenia oraz konieczność bieżącej wymiany sprzętu, ze względu na szybki rozwój technologii.

Wsparcie w pierwszej kolejności szkół zawodowych w Województwie Świętokrzyskim powyższa *Analiza* uznaje za zasadne w kontekście poprawy zdawalności egzaminów zawodowych.

Baza dydaktyczna szkół zawodowych w Powiecie Buskim, po przejęciu zasobów edukacyjnych przez Powiat w 1998 r., wymagała znaczących nakładów finansowych w celu przystosowania bazy lokalowej i dydaktycznej do obowiązujących standardów. Infrastruktura oświatowa podlegała w ostatnich latach dużym zmianom inwestycyjnym i modernizacyjnym. W jednostkach oświatowych zrealizowano m.in. duże projekty inwestycyjne:

- a) projekt pn. *Przebudowa boisk wielofunkcyjnych Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju wraz z budową ścieżki rehabilitacyjnej* o wartości **883.719,06 zł**, finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej,
- b) projekt pn. *Prace termomodernizacyjne w budynkach jednostek oświatowych Powiatu Buskiego* współfinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego o wartości **2.217.713 euro** tj. ponad 10 mln zł. W ramach tego zadania

wykonano termomodernizację 15 obiektów w 7 jednostkach oświatowych Powiatu Buskiego,

- c) projekt pn. *Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Powiatu Buskiego i Powiatu Pińczowskiego* o wartości **6.308.000 zł**, współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Oś Priorytetowa 4 *Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej* Działanie 4.2 *Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej*. W ramach projektu wykonano mechaniczną instalację wentylacyjno – klimatyzacyjną oraz wymieniono stolarkę okienną i drzwiową w Powiatowym Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Busku - Zdroju, a także zmodernizowano kotłownię i instalację c.o. oraz wykonano instalację c.w.u. w budynku warsztatów szkolnych Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju,
- d) projekt pn. *Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych w gminach powiatu buskiego i pińczowskiego* współfinansowany w ramach Szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej realizowany w ramach porozumienia partnerskiego gmin z terenu Powiatów Buskiego i Pińczowskiego, którego Liderem jest Gmina Busko - Zdrój. Projekt o wartości **1.940.000 zł** obejmował m.in. montaż instalacji kolektorów słonecznych do wspomagania przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynku Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego,
- e) projekt pn. *Remont i modernizacja budynków Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Busku - Zdroju* o wartości **605.325,23 zł** współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- f) projekt pn. *Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Busku - Zdroju* o wartości **2.509.288 zł** współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013, Oś Priorytetowa 5 – *Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport*, Działanie 5.2 *Podniesienie jakości usług publicznych przez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych*,
- g) projekt pn. *Kolektory słoneczne do przygotowania ciepłej wody w internacie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Busku - Zdroju* o wartości **89.818,60 zł** współfinansowany

z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,

- h) projekt pn. *Przebudowa istniejącej kotłowni koksowej na kotłownię opalaną gazem ziemnym GZ50 oraz wymiana instalacji c.o. w budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Busku - Zdroju* o wartości **271.658,50 zł** współfinansowany z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,
- i) projekt pn. *Rozbudowa i modernizacja boiska szkolnych w ZST-I w Busku – Zdroju przy al. Mickiewicza 23* o wartości **779.364,22 zł** współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013, Oś Priorytetowa 5 – *Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport, Działanie 5.2 Podniesienie jakości usług publicznych przez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych*, a także z budżetu Ministerstwa Sportu i Turystyki,
- j) projekt pn. *Remont elewacji na budynkach Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju* o wartości **108.349,08 zł** finansowany z budżetu Powiatu Buskiego,
- k) projekt pn. *Remont korytarza i sanitariatów w budynku dydaktycznym w Busku - Zdroju przy ul. Bohaterów Warszawy 106* o wartości **189.476,80 zł** finansowany z budżetu Powiatu Buskiego,
- l) projekt pn. *Izolacje przeciwwodne w piwnicy kuchni i internatu w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku - Zdroju* o wartości **63.962,45 zł** finansowany z budżetu Powiatu Buskiego,
- m) projekt pn. *Adaptacja istniejących pomieszczeń na sale treningową dla posadzkarzy wraz z instalacją wentylacyjną, wodno - kanalizacyjną i elektryczną w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku-Zdroju* o wartości **24.848,31 zł** finansowany z budżetu Powiatu Buskiego,
- n) projekt pn. *Odwodnienie budynku kuchni internatu w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku - Zdroju* o wartości **48.150,00 zł** finansowany z budżetu Powiatu Buskiego,
- o) projekt pn. *Remont kuchni w internacie Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku - Zdroju* o wartości **264.355,93 zł** finansowany z budżetu Powiatu Buskiego.

Mimo wielu zrealizowanych projektów buskie szkolnictwo zawodowe wymaga dalszych poważnych inwestycji zarówno w bazę lokalową, jak i wyposażenie. Dynamiczna sytuacja na rynku pracy oraz szybki postęp technologiczny wymagają od szkolnictwa zawodowego ciągłych zmian i dostosowywania warunków kształcenia do sytuacji gospodarczej i technologicznej zarówno w kraju, jak i w Europie. Absolwenci szkół zawodowych kształcą się bowiem nie tylko na potrzeby lokalnego rynku pracy, ale również na potrzeby rynku krajowego oraz europejskiego. Migracje ekonomiczne są obecnie stałym elementem europejskiego i światowego rynku pracy. Konieczność efektywnego kształcenia młodzieży i przygotowywania jej do wejścia na rynek pracy oraz skutecznego poruszania się na tym rynku wymaga stałego doskonalenia i modernizacji szkolnictwa zawodowego. Starając się sprostać tym wymaganiom władze samorządowe Powiatu Buskiego planują skumulować kształcenie zawodowe w atrakcyjnej lokalizacji, na bazie istniejących już Warsztatów Szkolnych, które po modernizacji i rozbudowie staną się nowoczesnym centrum kształcenia nowych kadr w najważniejszych specjalizacjach istotnych dla rozwoju Powiatu Buskiego i Województwa Świętokrzyskiego. Działania te przyczynią się do znaczącego polepszenia bazy dydaktycznej oraz stworzenia możliwości do kształcenia młodzieży, a także osób dorosłych w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Profesjonalne kształcenie i przygotowanie do wejścia na rynek pracy z całą pewnością przyczyni się również do wzrostu na terenie Powiatu Buskiego i Województwa Świętokrzyskiego liczby podmiotów gospodarczych. Zawody, w których kształcą buskie szkoły, dają bowiem duże możliwości założenia własnej firmy i samozatrudnienia. Nowoczesna baza dydaktyczna pozwoli również na poszerzenie oferty edukacyjnej o nowe kierunki kształcenia, znacząco wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i wizerunku szkolnictwa zawodowego, a także spowoduje wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym wśród absolwentów gimnazjum (więcej uczniów będzie decydować się na podjęcie kształcenia technikalnego niż licealnego). Zaplanowane działania przyczynią się również do większej integracji szkół zawodowych, co da im mocniejszą pozycję na rynku, zwłaszcza w zakresie współpracy z instytucjami rynku pracy i pracodawcami. Nie bez znaczenia jest również fakt, iż młodzież szkół zawodowych będzie miała łatwy dostęp do profesjonalnej bazy sportowej należącej obecnie do Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Busku - Zdroju.

W ramach zaplanowanych działań z zakresu modernizacji i rozwoju szkolnictwa zawodowego w Powiecie Buskim planuje się także rozwój kształcenia zawodowego dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Poszerzenie oferty edukacyjnej Specjalnych Ośrodków Szkolno - Wychowawczych w Busku - Zdroju i w Broninie, m.in. poprzez realizację kwali-

fikacyjnych kursów zawodowych, pozwoli na zwiększanie kompetencji zawodowych osób niepełnosprawnych, a tym samym ich integrację ze środowiskiem i zapobieganie wykluczeniu z życia społecznego. Modernizacja kształcenia zawodowego niepełnosprawnych przyniesie również korzyści w zakresie wprowadzania nowych metod kształcenia m.in. M-learning – KNO kształcenie na odległość, wdrażanie nowych, innowacyjnych form kształcenia z wykorzystaniem najnowocześniejszych technologii (projektowania części przy wykorzystaniu oprogramowania CAD i drukarki 3D, nauka programowania z wykorzystaniem programowanych klocków *Lego*).

Do realizacji zaplanowanych wyżej celów wymagane jest uzupełnienie istniejącej bazy dydaktycznej oraz wyposażenie następujących pracowni:

1) w specjalizacjach budowlanych i pokrewnych:

- a) doposażenie i remont pracowni budowlanej wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,
- b) doposażenie pracowni – roboty murarskie i tynkarskie, w tym organizacja i wyposażenie stanowisk do wykonywania robót murarskich oraz stanowisk do wykonywania robót tynkarskich dostosowanych do wymogów egzaminacyjnych,
- c) doposażenie pracowni rysunku technicznego / pracowni dokumentacji technicznej (dla zawodów: *technik budownictwa, technik architektury krajobrazu, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*) wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,
- d) doposażenie pracowni – systemy suchej zabudowy wraz z organizacją i wyposażeniem stanowisk montażu systemów suchej zabudowy, dostosowanych do wymogów egzaminacyjnych,
- e) organizacja i wyposażenie stanowisk wykonywania robót malarskich i tapeciarskich dostosowanych do wymogów egzaminacyjnych,
- f) wyposażenie ogólnodydaktyczne pracowni wykonywania robót posadzkarskich i okładzinowych wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,
- g) doposażenie pracowni projektowania architektury krajobrazu wraz ze stanowiskami pomiarów terenowych oraz stanowiskami urządzania i pielęgnacji terenów zieleni oraz poligonem do wykonywania prac ogrodniczych, dostosowanych do wymogów egzaminacyjnych,

- h) doposażenie w sprzęt pomiarowy, wykorzystywany w geodezji i podczas egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz remont pracowni geodezyjnej,

3) w specjalizacjach usługowo - technologicznych:

- a) wyposażenie i remont pracowni obrabiarek sterowanych numerycznie,
- b) wyposażenie i remont spawalni,
- c) wyposażenie i remont kuźni,
- d) wyposażenie i remont pracowni montażu,
- e) wyposażenie i remont pracowni ogólnosamochodowej,
- f) modernizacja i wyposażenie pracowni zespołów i podzespołów samochodowych – nowe technologicznie,
- g) modernizacja i wyposażenie pracowni elektrotechniki i elektroniki samochodowej – nowe technologicznie,
- h) wyposażenie i remont rozdzielni,
- i) wyposażenie i remont stolarni,
- j) remont pracowni szlifierek,
- k) remont ślusarni,
- l) remont krawalni,
- m) wyposażenie i remont pracowni frezarek,
- n) wyposażenie i remont pracowni tokarek,

4) w specjalizacjach z zakresu żywienia:

- a) modernizacja i wyposażenie pracowni organizacji żywienia i usług gastronomicznych,
- b) modernizacja i wyposażenie pracowni sporządzania potraw wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,
- c) zakup trzech ciągów gastronomicznych wyposażonych w kuchnie gazową, stoły gastronomiczne, zlew, odpowiednią wentylację, lodówki, zmywarki oraz piec konwekcyjny, a także niezbędny do pracy na stanowiskach sprzęt i akcesoria obróbki gastronomicznej.

5) w specjalizacjach z zakresu efektywnego wykorzystania energii:

- a) wyposażenie i remont pracowni odnawialnych źródeł energii - montaż urządzeń i systemów energetyki odnawialnej wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,

- b) wyposażenie i remont pracowni odnawialnych źródeł energii - eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej,

5) w specjalizacjach z zakresu technologii informacyjno - komunikacyjnej:

- a) wyposażenie pracowni systemów operacyjnych i sieci komputerowych wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,
- b) modernizacja pracowni urządzeń techniki komputerowej wraz ze stanowiskami egzaminacyjnymi,
- c) doposażenie pracowni komunikacji w języku obcym (dla zawodów: *technik budownictwa, technik geodeta, technik architektury krajobrazu, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*),

6) w specjalizacjach z zakresu turystyki:

- a) wyposażenie pracowni hotelarstwa wraz ze stanowiskami dydaktycznymi: recepcje hotelowe, jednostki mieszkalne oraz węzły higieniczno - sanitarne, pomieszczenia magazynowe, stanowiska sporządzania śniadań i napojów, stanowiska obsługi gości.

7) w zakresie kształcenia osób niepełnosprawnych:

- a) modernizacja pracowni komputerowych dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
- b) rozbudowa bazy lokalowej specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Broninie o nowe pracownie przedmiotowe, sale dydaktyczne i gabinety specjalistyczne,
- c) wyposażenie dydaktyczne pracowni do kształcenia osób niepełnosprawnych, w tym m.in.:
 - pracownie komputerowe przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - pracownie językowe do nauki języka obcego zawodowego,
 - doposażenie pracowni mechanicznej,
 - doposażenie pracowni elektrycznej,
 - stanowiska komputerowe z oprogramowaniem umożliwiającym symulację montażu i eksploatacji instalacji elektrycznych,
 - drukarkę 3D i materiały eksploatacyjne w celu wdrożenia nauczania na odległość KNO - Blended learning oraz prowadzenia zajęć z projektowania części przy wykorzystaniu oprogramowania CAD i drukarki 3D w ramach wdrażania nowych, innowacyjnych form kształcenia,

- tablice interaktywne z oprogramowaniem, rzutniki i laptopy – w celu podnoszenia kompetencji cyfrowych, korzystania z narzędzi TIK i włączania narzędzi TIK do nauczania,
- materiały eksploatacyjne, narzędzia, które ulegają zużyciu w toku procesu dydaktycznego.

8) w zakresie otoczenia wspierającego:

- a) wyposażenie i remont pracowni dydaktycznych,
- b) wyposażenie i remont narzędziowni,
- c) remont szatni,
- d) wyposażenie i remont portierni,
- e) wyposażenie i remont magazynów,
- f) remont toalet i umywalni,
- g) wyposażenie i remont pokoju nauczycielskiego,
- h) budowa wewnętrznej drogi dojazdowej,
- i) remont korytarzy, remont instalacji elektrycznej.

VI. REALIZACJA PROJEKTÓW UNIJNYCH W SZKOŁACH W POWIECIE BUSKIM

Edukacja zajmuje szczególne miejsce w programach finansowanych ze środków budżetowych Unii Europejskiej, szczególne znaczenie w tym obszarze ma szkolnictwo

zawodowe. Powiat Buski pragnąc wykorzystać tkwiące w tym obszarze możliwości wspólnie z jednostkami oświatowymi przygotowywał i składał wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć edukacyjnych do instytucji pośredniczących. W Powiecie Buskim to właśnie szkoły zawodowe okazały się największym beneficjentem środków zewnętrznych, w tym unijnych. W ostatnich 6 latach projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych były realizowane w:

1) **Starostwie Powiatowym w Busku - Zdroju oraz Zespołach Szkół: Technicznych i Ogólnokształcących, Techniczno - Informatycznych oraz Ponadgimnazjalnych Nr 1:**

- c) Projekt pn. *Dać szansę – program warsztatowego wsparcia edukacyjnego młodzieży szkół zawodowych w powiecie buskim*, w ramach którego odbywały się zajęcia warsztatowe i wyjazdy studyjne m.in. z języka polskiego, angielskiego, niemieckiego, matematyki, przedsiębiorczości, informatyki. W pierwszej i drugiej edycji Projektu we wszystkich warsztatach uczestniczyło po 720 uczniów, w tym 745 beneficjentów ostatecznych. Wartość zrealizowanego projektu wyniosła 1.227.541,78 zł,
- d) projekt pn. *Dajmy szansę – warsztaty edukacyjne dla młodzieży w Powiecie Buskim* o wartości 2.356.323,69 zł, finansowany ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki*. Projekt był realizowany w latach 2011 – 2013. W ramach tego projektu organizowane były dla uczniów techników warsztaty pozalekcyjne, wyjazdy studyjne oraz obozy językowe krajowe oraz zagraniczne (w Niemczech i Anglii),
- e) projekt pn. *Dodatkowe umiejętności praktyczne i wiedza – szansą na sukces zawodowy* o wartości 1.028.260 zł, finansowany ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki*. Projekt realizowany był w latach 2013 – 2015. W ramach tego projektu organizowane były warsztaty pozalekcyjne, staże zawodowe i kursy dla uczniów techników,

2) **Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku - Zdroju:**

- a) program *Uczenie się przez całe życie – LEONARDO DA VINCI* w ramach projektu *Staże i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo* współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Przyznane dofinansowanie wyniosło 157 106,95 zł. W ramach projektu uczniowie kształcący się w zawodzie *posadzkarz i murarz* wyjechali do Niemiec w celu odbycia zagranicznych praktyk zawodowych,
- b) projekt pn. *Zagraniczna praktyka atutem młodego technika* o wartości 69 092 euro, finansowany ze środków programu Erasmus+ *Kształcenie i szkolenie zawodowe Akcja.1 Mobilność uczniów i kadry* (realizowany w latach 2014 – 2015). W ramach

projektu zostały zorganizowane praktyki zagraniczne w Wielkiej Brytanii dla uczniów kształcących się w zawodach technik: *budownictwa, architektury krajobrazu, hotelarstwa*,

- c) projekt pn. „*4 professions 4 great future*” o wartości **184.724 euro**, finansowany ze środków programu Erasmus+ *Kształcenie i szkolenie zawodowe Akcja.1 Mobilność edukacyjna* (w trakcie realizacji na lata **2015 – 2017**). Projekt przewiduje realizację praktyk zagranicznych w Niemczech dla uczniów kształcących się w zawodzie *monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*, w Wielkiej Brytanii dla uczniów kształcących się w zawodach technik: *budownictwa, architektury krajobrazu*, w Hiszpanii dla uczniów kształcących się w zawodach technik: *geodeta i hotelarstwa*.

3) Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Busku – Zdroju:

- a) projekt pn. *Przebudowa boisk wielofunkcyjnych Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju wraz z budową ścieżki rehabilitacyjnej* o wartości **883 719,06 zł**, finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. W ramach tego projektu powstało: boisko ze sztuczną nawierzchnią przeznaczone do gry w piłkę siatkową i koszykową oraz tenisa, boisko trawiaste, a także zewnętrzna siłownia,
- b) projekt pn. *Inwestuj w siebie* o wartości **329 355,12 zł**, w ramach którego realizowane były zajęcia pozalekcyjne m.in. z przedmiotów zawodowych i doradztwa zawodowego,
- c) projekt pn. *Inwestuj w siebie 2* o wartości **538.214 zł**, finansowany ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki*. W ramach tego projektu organizowane były zajęcia pozalekcyjne m.in. z przedmiotów zawodowych i doradztwa zawodowego oraz kursy zawodowe (np.: spawania metodą MAG, kierowcy wózków widłowych),
- d) projekt pn. *Równe szanse – lepsza przyszłość*. Projekt finansowany ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki* o wartości wynosi **171.906 zł.**,
- e) projekt pn. *Młodzi dziennikarze w działaniu* o wartości **4.598 euro**, realizowany w ramach programu *Młodzież w działaniu*,

4) Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Broninie:

- a) projekt pn. *Przerośniemy naszych mistrzów* o wartości **521 176,30 zł**, finansowany ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki*. W ramach tego projektu organizowane były zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego, warsztaty budowlane, florystyczne i komputerowe oraz zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w których uczestniczyli uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej oraz Szkoły Przysposabiającej do Pracy,
 - b) projekt pn. *Nowe umiejętności – większe możliwości* o wartości **381 028,72 zł**, finansowany ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki* (realizowany w latach **2013 – 2014**). W ramach tego projektu organizowane były zajęcia pozalekcyjne oraz wspierające rozwój zawodowy i społeczny wychowanków Ośrodka,
- 5) **Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Busku – Zdroju:**
- a) projekt pn. *Wzajemne poznanie się poprzez rozwijanie umiejętności IT*. Dofinansowanie dla polskiej szkoły wyniesie 37 175 euro. Celem projektu jest stworzenie multimedialnej międzynarodowej klasy w celu dzielenia się materiałami edukacyjnymi oraz rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli zaangażowanych w projekt poprzez kursy on-line dostępne dla wszystkich uczestników. Uczniowie w ramach projektu uczestniczyli w wymianie młodzieży z następujących krajów: **Włoch, Szwecji, Hiszpanii, Niemiec, Finlandii, Wielkiej Brytanii,**
 - b) projekt pn. *Be SUstainable to SUstain the WORLD* o wartości **20 000 euro**, finansowany ze środków programu *Uczenie się przez całe życie* Comenius (realizowany w latach **2013 – 2015**). Projekt dotyczy wzajemnej wymiany młodzieży z następującymi krajami: **Szwecja, Czechy, Turcja i Włochy,**
 - c) projekt *System wsparcia szkół i placówek oświatowych wdrażających modułowe programy kształcenia zawodowego* realizowany w ramach Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki*, Priorytet **3 Wysoka jakość systemu oświaty, 3.3 Poprawa jakości kształcenia** Poddziałanie **3.3.3 Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe,**
- 6) **Zespole Szkół Techniczno – Informatycznych w Busku – Zdroju - Warsztaty Szkolne:**
- a) projekt termomodernizacyjny pn. *Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Powiatu Buskiego i Powiatu Pińczowskiego* o wartości **305.573,86 zł** współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Oś Priorytetowa 4 *Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej*, Działanie 4.2 *Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej*. W ramach projektu wykonano działanie 5 pn. *Modernizacja kotłowni i instalacji c.o. oraz wykonanie instalacji c.w.u. w budynku warsztatów szkolnych ZSTI w Busku - Zdroju*,

- 7) **Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Stopnicy** projekt pn. *W drodze do kariery z Politechniką Świętokrzyską - szanse na lepszą przyszłość uczniów szkół ponadgimnazjalnych* realizowany we współpracy z Politechniką Świętokrzyską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt obejmował realizację dodatkowych zajęć z matematyki,
- 8) **Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Busku - Zdroju i Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Busku - Zdroju** – projekt *Edukacja zawodowa w praktyce* realizowany przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach. W ramach projektu 40 uczniów uczestniczyło w wyjazdowych warsztatach z zakresu autoprezentacji oraz zasad prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych. W praktykach zawodowych wzięło udział 19 uczniów kształcących się w zawodzie *technik hotelarstwa i technik ekonomista*, a ponadto 1 uczeń kształcący się w zawodzie *technik ekonomista* uczestniczył w płatnym stażu u pracodawcy. Projektem zostało też objętych 20 uczniów Zasadniczej Szkoły Zawodowej kształcących się w zawodzie *elektromechanik i mechanik - monter maszyn i urządzeń* oraz 20 uczniów Technikum kształcących się w zawodzie *technik informatyk*. Jeden z uczestników odbył miesięczny staż w zakładzie pracy, a 9 uczniów dwutygodniowe praktyki. Szkoły otrzymały zestawy sprzętu multimedialnego, w tym tablice interaktywne, laptopy wraz z oprogramowaniem do doradztwa zawodowego,
- 9) **Starostwie Powiatowym w Busku - Zdroju w partnerstwie z Zakładem Doskonalenia Zawodowego oraz Powiatem Kazimierskim** pn. *Kompetencje kluczowe w nowoczesnej szkole zawodowej* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*, Działanie 9.2. *Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego*. Wartość Projektu wyniosła **537.440 zł**,
- 10) **Starostwie Powiatowym** oraz podległych jednostkach oświatowych:
 - a) **Zespole Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju i Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Broninie** – Program edukacyjno - eko-

logiczny pn. *Chrońmy naszą planetę* o wartości **15.285,91** zł realizowany przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. W ramach Programu zorganizowano m. in.: konkurs plastyczny *Ziemia jest piękna – dbaj o nią*, konkurs *www Woda daje życie*, międzyszkolny turniej ekologiczny *Z ekologią za pan brat*,

- b) **Zespole Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju i Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Broninie** – Program edukacyjno – ekologiczny pn. *Ziemia dla człowieka, człowiek dla Ziemi* o wartości **10.827,75** zł realizowany przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. W ramach Programu zorganizowano m. in.: konkurs plastyczny, konkursy wiedzy ekologicznej,
- c) **Zespołach Szkół: Technicznych i Ogólnokształcących, Techniczno - Informatycznych i Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Broninie** – Program edukacyjno – ekologiczny pn. *Ziemia dla człowieka, człowiek dla Ziemi* o wartości **19.176,48** zł realizowany przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. W ramach Programu zorganizowano konkurs plastyczny oraz cztery konkursy wiedzy,
- d) **Zespołach Szkół: Technicznych i Ogólnokształcących, Techniczno - Informatycznych i Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Broninie** – Program edukacyjno – ekologiczny pn. *Ziemia dla człowieka, człowiek dla Ziemi* o wartości **25 051,13** zł realizowany przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

W Powiecie Buskim szczególny nacisk kładzie się na doskonalenie umiejętności zawodowych i kompetencji kluczowych u uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Efektem podejmowanych działań były liczne projekty unijne realizowane w tym obszarze, m.in. trzy największe projekty finansowane ze środków Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki* o łącznej wartości **ponad 4,6 mln zł**:

- f) Projekt pn. *Dać szansę – program warsztatowego wsparcia edukacyjnego młodzieży szkół zawodowych w powiecie buskim* o wartości **1 227 541,78** zł,
- g) projekt pn. *Dajmy szansę – warsztaty edukacyjne dla młodzieży w Powiecie Buskim* o wartości **2 356 323,69** zł,
- h) projekt pn. *Dodatkowe umiejętności praktyczne i wiedza – szansą na sukces zawodowy* o wartości **1 028 260** zł.

Projekt pn. *Dać szansę – program warsztatowego wsparcia edukacyjnego młodzieży szkół zawodowych w powiecie buskim*, w ramach którego odbywały się wyjazdy studyjne i zajęcia warsztatowe m.in. z języka polskiego, angielskiego, niemieckiego, matematyki, przedsiębiorczości, informatyki. W pierwszej i drugiej edycji Projektu we wszystkich warsztatach uczestniczyło po **720** uczniów, w tym **745** beneficjentów ostatecznych. Wartość zrealizowanego projektu wyniosła **1 227 541,78** zł. Projekt skierowany był do wymagającej dodatkowego wsparcia i przygotowania do życia zawodowego młodzieży trzech techników w Busku – Zdroju funkcjonujących w: Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespole Szkół Techniczno - Informatycznych i Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących. Projekt miał na celu wsparcie uczniów przede wszystkim poprzez zorganizowanie dodatkowych pozalekcyjnych warsztatów z 11 różnych przedmiotów w 60 grupach, na których rozwijane były umiejętności kluczowe. Zajęcia prowadzone były przez 51 wykwalifikowanych, doświadczonych nauczycieli, realizowane z wykorzystaniem pomocy w postaci najnowszej generacji sprzętu multimedialnego i specjalistycznego. Nietypowa forma warsztatów miała na celu umożliwienie nauki poprzez praktykę oraz zaktywizowanie wszystkich uczestników. Projekt powstał z myślą o uczniach mających ograniczony dostęp do życia kulturalnego i społecznego, mających trudności z wyborem kierunku studiów oraz często nie potrafiących wykorzystać w praktyce zdobytej w szkole wiedzy bądź też nie wierzących w swoje możliwości. Priorytetem było wyrównanie braków bądź dysproporcji edukacyjnych, podnoszenie kwalifikacji i kompetencji interpersonalnych pożądanych na rynku pracy oraz promowanie przedsiębiorczych postaw. Biorąc powyższe pod uwagę, do projektu włączani byli przede wszystkim uczniowie z terenów wiejskich, ponieważ ta właśnie grupa ma mniejsze szanse na wszechstronny rozwój, a jej sytuacja materialna często nie pozwala na uczestnictwo w płatnych zajęciach edukacyjnych organizowanych przez instytucje pozaszkolne. W sytuacji, kiedy w procesie rekrutacji liczba chętnych przekracza liczbę miejsc, o uczestnictwie - poza miejscem zamieszkania - decydowała analiza ocen w dziennikach lekcyjnych (gdzie pierwszeństwo mieli uczniowie z niższą średnią ocen) oraz kolejność zgłoszeń, z uwzględnieniem równości szans, w tym równości płci. Mobilizowani byli przede wszystkim uczniowie bierni, niechętnie dotychczas angażujący się w podobne działania bądź pozbawieni motywacji do rozwoju osobistego. W ramach poszczególnych warsztatów - przedsiębiorczości, mechanicznych, gastronomicznych, matematycznych, językowych (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, polskiego), geograficznych, informatycznych oraz zajęciach w Klubie Europejskim zrealizowanych zostało ogółem 5 380 godzin zajęć pozalekcyjnych. Niewątpliwym atutem

Projektu była praca w niewielkich 12-osobowych grupach warsztatowych oraz innowacyjna forma ich prowadzenia, przez co młodzież, obok możliwości poszerzania i ugruntowywania swojej wiedzy teoretycznej, uczyła się przede wszystkim zdolności jej wykorzystywania w praktyce – w dalszej edukacji, a co najistotniejsze – w przyszłym życiu zawodowym. Uczniowie mieli sposobność uczestnictwa w więcej niż jednym rodzaju warsztatów. Poza możliwością uczestniczenia w zajęciach warsztatowych młodzież brała bezpłatnie udział w wyjazdach do zakładów pracy, na targi, do teatru itp. Uczniowie mieli możliwość skorzystania m.in. z wyjazdów do Wytwórni Filtrów PZL w Sędziszowie Małopolskim, na największe w Polsce Targi EXPO SWEET 2010 Cukierniczo – Łódzkie w Warszawie, na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie oraz do teatru w Krakowie połączonego z warsztatami autoprezentacji, czy wyjazdu studyjnego po regionie świętokrzyskim.

Projekt pn. *Dajmy szansę – warsztaty edukacyjne dla młodzieży w Powiecie Buskim* o wartości **2 356 323,69 zł** zakładał realizację warsztatowych zajęć edukacyjnych dla uczniów techników. Łącznie uczniowie wzięli udział w **11** rodzajach warsztatów z zakresu: przedsiębiorczości, geodezji, budownictwa, gastronomii, mechaniki, informatyki, matematyki, geografii oraz języków: angielskiego, niemieckiego i polskiego. Łącznie powstało **51** grup warsztatowych. W ciągu dwóch lat zrealizowanych zostało **5.100** godzin zajęć. Warsztaty były prowadzone w małych 12-osobowych grupach i wspomagane były przez nowoczesny sprzęt informatyczny zakupiony w ramach Projektu, np. tablice interaktywne, wizualizery, specjalistyczne programy komputerowe, a także laptopy dla uczniów wykorzystywane podczas zajęć. Uczniowie otrzymali także liczne bezpłatne materiały dydaktyczne i promocyjne, m.in. różnego rodzaju słowniki, zeszyty, długopisy, kalkulatory, pendrive'y oraz inne materiały służące wykonywaniu zadań w ramach warsztatów. Dla uatrakcyjnienia zajęć były one prowadzone również w miejscowych zakładach pracy, a także podczas bezpłatnych wyjazdów. Projekt przewidywał bowiem organizację **16** różnych wyjazdów dla uczniów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, np.: **4** obozy językowe w Anglii i w Niemczech.

Projekt pn. *Dodatkowe umiejętności praktyczne i wiedza – szansą na sukces zawodowy* realizowany w trzech Zespołach Szkół: Ponadgimnazjalnych Nr 1, Technicznych i Ogólnokształcących, Techniczno – Informatycznych w Busku – Zdroju zakładał realizację warsztatowych zajęć edukacyjnych dla 225 uczniów techników w **10** rodzajach warsztatów z zakresu:

- ekonomii,

- geodezji,
- budownictwa,
- gastronomii,
- mechaniki,
- informatyki,
- matematyki,
- hotelarstwa,
- języka angielskiego,
- języka niemieckiego.

W ramach projektu w 30 grupach warsztatowych zostało zrealizowanych **2 180** godzin zajęć. Warsztaty były prowadzone w małych **10-osobowych** grupach i wspomagane przez nowoczesny sprzęt informatyczny, np.: tablice interaktywne, tablety, laptopy. Na potrzeby warsztatów gastronomicznych, informatycznych, hotelarskich i mechanicznych zakupiono wyposażenie pracowni, np.: roboty kuchenne, serwer stelażowy, wózki i pomocniki kelnerskie, specjalne stanowiska z układem kierowniczym.

Każdy uczestnik projektu był objęty **doradztwem zawodowym indywidualnym i grupowym**, podczas którego zdobywał cenne umiejętności umożliwiające sprawniejsze poruszanie się po rynku pracy i skuteczniejsze nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi pracodawcami. Na podstawie szczegółowej analizy dokonanej przez doradcę zawodowego uczniowie objęci doradztwem byli kierowani na kurs lub staż zgodnie z ich predyspozycjami i zainteresowaniami. Dla uczestników projektu zaplanowano **kursy: barmana - baristy, prawa jazdy kat. B i obsługi wózków jezdniowych podnośnikowych z wyłączeniem specjalizowanych**. Każdy uczestnik kursu otrzymał zaświadczenie lub certyfikat poświadczający uczestnictwo w nimi nabycie określonych umiejętności. Uczestnicy projektu brali udział w **stażu zawodowym** realizowanym w firmach funkcjonujących w branżach związanych z kierunkiem kształcenia ucznia. Udział w stażu pozwalał na zdobycie cennego na dzisiejszym rynku pracy doświadczenia zawodowego, sprawdzenie się w środowisku branżowym, wreszcie wykorzystanie w praktyce wiedzy zdobytej podczas warsztatów pozalekcyjnych i zweryfikowanie swoich umiejętności w naturalnym środowisku pracy zawodowej. Każdy ze stażystów otrzymywał odpowiednie wyposażenie niezbędne podczas wykonywania pracy na określonym stanowisku przydzielonym w firmie. Atrakcyjnym dodatkiem były jednorazowe wynagrodzenie wypłacane stażyście po odbyciu zaplanowanej dla niego

liczby godzin pracy. Stażami zawodowymi zostało objętych 45 uczestników w wymiarze 150 godzin na jedną osobę.

W kolejnej unijnej perspektywie finansowej władze Powiatu Buskiego zamierzają skupić się nie tylko na rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych i zawodowych w ramach projektów tzw. miękkich, ale również na unowocześnieniu bazy dydaktycznej i lokalowej szkół zawodowych, co pozwoli na zreorganizowanie kształcenia zawodowego w Powiecie Buskim i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy, a także pełniejszego wdrożenia dualnego kształcenia we współ-pracy z pracodawcami. Pierwszym i najważniejszym krokiem do osiągnięcia tego celu jest skupienie szkolnictwa zawodowego w atrakcyjnym terytorialnie obszarze, dobrze skomunikowanym. Działania te ułatwią młodzieży dostęp do bazy dydaktycznej, która nie będzie już rozproszona terytorialnie i lokalowo. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki modernizacji istniejących już zasobów dydaktycznych na bazie Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju. Obszar, na którym zlokalizowane są Warsztaty stanowi bardzo dobrą bazę do rozwijania szkolnictwa zawodowego. W pobliżu mieści się kompleksowa baza sportowa (pełnowymiarowa hala sportowa z całym zapleczem oraz boiska) dzięki czemu młodzież będzie miała pełny dostęp do tych zasobów. Unowocześnienie szkolnictwa zawodowego wymaga modernizacji i rozbudowy Warsztatów Szkolnych w celu skumulowania tam kształcenia zawodowego w nowoczesnej i funkcjonalnej bazie dydaktycznej.

VII. PROMOCJA SZKOLNICTWA W POWIECIE BUSKIM

Trwająca w Polsce od wielu lat deprecjacja szkolnictwa zawodowego głównie poprzez utrwalanie w świadomości młodzieży oraz rodziców wyższości wykształcenia ogólnego i wyższego nad szkolnictwem zawodowym spowodowała powszechne odchodzenie młodzieży od kształcenia zawodowego w systemie szkolnym. Odwrócenie tego trendu wymaga wielu nakładów, również w zakresie promocji szkół zawodowych. W Powiecie Buskim w szkołach zawodowych kształcą się ok. 55% uczniów. Wszystkie szkoły zawodowe podejmują liczne działania promocyjne poprzez:

- 1) organizację Powiatowych Targów Edukacyjnych,
- 2) udział w licznych imprezach lokalnych,
- 3) organizację dni otwartych szkół,
- 4) druk i rozpowszechnianie materiałów reklamowych,
- 5) uczestnictwo w spotkaniach z gimnazjalistami i ich rodzicami,
- 6) organizację imprez dla gimnazjalistów,
- 7) prowadzenie i aktualizację stron internetowych,
- 8) promocję w lokalnej prasie.

Jedną z największych cyklicznych imprez promujących szkolnictwo ponadgimnazjalne są organizowane od 2005 r. *Powiatowe Targi Edukacyjne*, które każdego roku odbywają się w Powiatowym Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Busku – Zdroju. W *Targach* biorą udział wszystkie szkoły ponadgimnazjalne i placówki prowadzone przez Powiat Buski oraz gościnnie placówki oświatowe prowadzone przez inne podmioty takie, jak: Centrum Kształcenia Zawodowego w Busku – Zdroju Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, Centrum Kształcenia Zawodowego w Chrobrzu, Młodzieżowe Centrum Kariery w Busku – Zdroju. W Targach Edukacyjnych corocznie bierze udział średnio ok. 900 - 1000 osób.

VIII. DIAGNOZA SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY I OCZEKIWAŃ PRACODAWCÓW

Powiat Buski jest obszarem typowo rolniczym. Na terenie Powiatu nie funkcjonuje przemysł, ponieważ jest to niemożliwe ze względu na uzdrowiskowy charakter Powiatu. Ludność znajduje tu zatrudnienie najczęściej w rolnictwie oraz usługach, w tym w usługach skierowanych do turystów. Szacuje się, że Powiat Buski każdego roku odwiedza 80.000 kuracjuszy (w Busku - Zdroju ok. 55.000 osób oraz w Solcu - Zdroju ok. 25.000). Rocznie w Uzdrowiskach w Powiecie Buskim wykonuje się blisko 4 mln zabiegów. Przewiduje się, że liczba kuracjuszy w Solcu - Zdroju będzie się zwiększać w kolejnych latach dzięki uruchomieniu nowej inwestycji: pierwszych w Polsce basenów mineralnych (solankowo - siarczkowych).

Szkoły w Powiecie Buskim starają się dostosować kształcenie zawodowe zarówno do oczekiwań absolwentów gimnazjów, jak i do potrzeb rynku pracy. Często jednak zdarza się tak, że preferencje absolwentów gimnazjów rozmiągają się z oczekiwaniami rynku pracy (o czym świadczy brak zainteresowania kształceniem w kierunkach oferowanych przez szkoły na podstawie rozeznania wśród pracodawców). Mimo tych rozbieżności można powiedzieć, że szkolnictwo zawodowe w Powiecie Buskim kształci młodzież na potrzeby lokalnego rynku pracy:

- 1) kształcenie na potrzeby lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki prozdrowotnej oraz usług dla turystów: *technik hotelarstwa, fryzjer, technik żywienia i usług gastronomicznych, piekarz, cukiernik, kucharz,*
- 2) kształcenie w zakresie szeroko rozwiniętych usług budowlanych zasobooszczędnych na potrzeby zarówno prywatnych właścicieli, jak również przedsiębiorców, w tym właścicieli pensjonatów, hoteli i innych obiektów świadczących usługi hotelarsko - turystyczne: *technik budownictwa oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,*
- 3) kształcenie na potrzeby wszystkich dziedzin życia gospodarczego, gdzie wymagana jest technologia informacyjno - komunikacyjna: *technik informatyk,*
- 4) kształcenie na potrzeby rozwijającej się branży w zakresie ekologicznej produkcji energii zarówno dla gospodarstw domowych, jak i obiektów użyteczności publicznej: *technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.*

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Busku - Zdroju wynika, że liczba osób bezrobotnych sukcesywnie spada, natomiast odnotowuje się wzrost liczby zgłaszanych ofert pracy.

Stopa bezrobocia w Powiecie Buskim na koniec lipca 2015 r. wynosi **6,4%**. Na koniec sierpnia 2015 r. zarejestrowanych było **2.258** osób bezrobotnych. Dla porównania w roku 2012 stopa bezrobocia wynosiła **9%**, a liczba bezrobotnych wynosiła **3.285**, co oznacza, że ich liczba zmniejszyła się aż o **1.027** osób.

Wśród bezrobotnych bardzo duży odsetek stanowią osoby bez zawodu oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy: na koniec 2014 r. było to aż **49,2%** ogółu bezrobotnych (po **24,6%** w każdej z tych grup). Bezrobotni nie posiadający zawodu to osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym oraz średnim ogólnokształcącym (absolwenci liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych), które po ukończeniu szkoły nie nabyły odpowiednich kwalifikacji zawodowych, bądź nie przepracowały w danym zawodzie co najmniej 1 roku.

Z powyższych danych wynika, że istnieje potrzeba zachęcania młodzieży do podejmowania kształcenia zawodowego, a nie ogólnego. Aby było to możliwe należy przygotować atrakcyjną i bardzo dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną szkół zawodowych wraz z otoczeniem wspierającym rozwój młodzieży.

Znacznie mniej licznymi grupami wśród bezrobotnych są: technicy i inny średni personel (14,8%), pracownicy usług i sprzedawcy (12,8%), specjaliści (11,8%). Niewielkimi, pod względem liczebności, grupami są: pracownicy przy pracach prostych (4,8%), pracownicy biurowi (3,1%), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (2,3%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (1%), wyżsi urzędnicy i kierownicy (poniżej 0,1%), reprezentanci sił zbrojnych (poniżej 0,1%).

Tabela. Najczęściej występujące zawody wśród bezrobotnych:

Zawód lub specjalność	Liczba osób	Udział w populacji osób bezrobotnych
inny zawód lub brak zawodu	713	24,6%
sprzedawca	154	5,3%
technik ekonomista	107	3,7%
technik mechanik	77	2,7%
murarz	75	2,6%
posadzkarz	63	2,2%
mechanik pojazdów samochodowych	60	2,1%
ekonomista	58	2,0%
fryzjer	55	1,9%
ślusarz	55	1,9%
robotnik budowlany	52	1,8%

Źródło: Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r., Powiatowy Urząd Pracy w Busku - Zdroju

Wraz ze spadkiem bezrobocia rośnie popyt na pracę wynikający z ofert zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Busku – Zdroju. W ostatnim roku zgłoszono 1.330 ofert pracy (o 292 więcej niż w roku poprzednim).

Tabela. Oferty pracy według wielkich grup zawodów

Zawód lub specjalność	Liczba ofert	% ogółu ofert
Pracownicy usług i sprzedawcy	345	25,9
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	293	22,0
Pracownicy biurowi	211	15,9
Technicy i inny średni personel	152	11,4
Pracownicy przy pracach prostych	122	9,2
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	116	8,7
Specjaliści	78	5,9
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	7	0,5
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	6	0,5

Źródło: Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r., Powiatowy Urząd Pracy w Busku - Zdroju

Zawody nadwyżkowe według Raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r., Powiatowy Urząd Pracy w Busku - Zdroju:

- 1) technik żywienia i gospodarstwa domowego,
- 2) posadzkarz,
- 3) piekarz,
- 4) tokarz w metalu,
- 5) cukiernik,
- 6) technolog robót wykończeniowych w budownictwie,
- 7) technik mechanik,
- 8) elektromechanik pojazdów samochodowych,
- 9) salowa,
- 10) szwaczka,
- 11) mechanik samochodów osobowych,
- 12) inżynier organizacji i planowania produkcji,
- 13) inżynier budownictwa - budownictwo ogólne,
- 14) nauczyciel języka angielskiego,
- 15) kierowca operator wózków jezdniowych,
- 16) mechanik pojazdów samochodowych.

Zawody deficytowe według Raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r., Powiatowy Urząd Pracy w Busku - Zdroju:

- 1) pozostali pracownicy obsługi biurowej,
- 2) recepcjonista,
- 3) pomoc kuchenna,
- 4) elektryk,
- 5) doradca klienta,
- 6) ogrodnik,
- 7) przedstawiciel handlowy,
- 8) monter nawierzchni kolejowej,
- 9) recepcjonista hotelowy,
- 10) brukarz,
- 11) specjalista do spraw sprzedaży,
- 12) sprzedawca w branży mięsnej,
- 13) operator koparki,
- 14) kierowca samochodu ciężarowego,
- 15) robotnik gospodarczy,
- 16) pokojowa,
- 17) asystent do spraw księgowości,
- 18) technik weterynarii,
- 19) zbrojarz,
- 20) kosmetyczka,
- 21) barman,
- 22) technik masażysta.

Analizując powyższe dane należy wziąć pod uwagę, że zawody deficytowe (np. technik prac biurowych) są wykonywane również przez osoby posiadające inne, pokrewne zawody lub wyższe kwalifikacje (np. nadwyżkowy ekonomista).

Istotnym czynnikiem, jaki należy wziąć pod uwagę są zawody, które generują długotrwałe bezrobocie w Powiecie Buskim, takie jak: pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, pozostali pracownicy obsługi biura, pracownicy przy pracach prostych.

Natomiast grupami, które raczej nie generują długotrwałego bezrobocia, są pracownicy obsługi klienta, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, specjaliści do spraw zdrowia.

Mimo, iż takie zawody, jak: pracownik biurowy, robotnik gospodarczy, stanowią teoretycznie zawody deficytowe, ich przedstawiciele są jednocześnie najdłużej oczekującymi na pracę. Natomiast specjaliści stanowiący teoretycznie zawody nadwyżkowe jednocześnie mają najniższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Fakt ten świadczy o tym, że na lokalnym rynku pracy wykształceni specjaliści trudniej znajdują pracę w swoim zawodzie, jednak osoby z wyższym wykształceniem często znajdują pracę w zawodach wymagających niższych kwalifikacji. Jednocześnie osoby nie posiadające konkretnego wykształcenia są bezrobotne przez długi okres czasu (powyżej 12 miesięcy).

Wnioski wynikające z powyższych danych opublikowanych przez Powiatowy Urząd Pracy świadczą, że:

- 1) lokalny rynek pracy opiera się w dużej mierze na bezpośrednich kontaktach między potencjalnymi pracodawcami i potencjalnymi pracownikami. Oferty pracy zgłaszane do urzędu pracy nie są jedynymi na rynku. Zatem wskaźniki wyliczone na podstawie danych posiadanych przez Urząd Pracy nie obrazują całkowitego zapotrzebowania na poszczególne zawody lecz wyłącznie zapotrzebowanie zgłoszone do urzędu,
- 2) precyzyjne wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie jest możliwe. Wynika to nie tylko z faktów opisanych w pkt 1, ale również z tego, że część bezrobotnych jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym. Ponadto wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami nie ograniczającymi się tylko do jednego zawodu, natomiast w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym, ostatnio wykonywanym lub wyuczonym zawodem,
- 3) istnieją zawody, w których nie potrzeba konkretnego wykształcenia czy nawet doświadczenia, ale należy mieć do nich predyspozycje,
- 4) zawodem, który posiadało najwięcej osób bezrobotnych na koniec 2014 r. i w którym zanotowano największy napływ osób bezrobotnych był *sprzedawca* - mimo, że w Powiecie Buskim handlowcy są jedną z najczęściej poszukiwanych grup zawodowych (według danych statystycznych opublikowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach pt. *Badanie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w województwie świętokrzyskim wraz z analizą postaw pracodawców wobec inwestowania w rozwój zawodowy pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników powyżej 45 roku życia. Raport końcowy, Kielce 2015*). Ponadto najwięcej ofert pracy pracodawcy zgłosili dla grupy pracowników usług i sprzedawców.

IX. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna (w zdecydowanej większości nauczyciele mianowani i dyplomowani, w wielu przypadkach posiadający kwalifikacje do nauczania dwóch lub więcej przedmiotów czy prowadzenia innych zajęć). • Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno zaangażowanych w proces dydaktyczny i w osiąganie dobrych efektów kształcenia. • Kadra dydaktyczna stale podnosząca swoje kwalifikacje i kompetencje zawodowe. • Nauczyciele posiadający uprawnienia egzaminatora do egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. • Świadomość kadry kierowniczej szkół w zakresie konieczności modernizacji i gotowości do wprowadzania innowacji w wielu dziedzinach. • Dobra lokalizacja i dostępność części szkół zawodowych. • Dobra baza lokalowa w części szkół zawodowych (sale dydaktyczne, sala sportowa przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, obiekty po termomodernizacji). • Dobra baza dydaktyczna części szkół zawodowych wyposażona w dobrej jakości sprzęt i pomoce dydaktyczne. • Baza internacka zapewniająca zaspokojenie wszelkich potrzeb w zakresie zakwaterowania uczniów. • Stała współpraca szkół ze środowiskiem lokalnym.	• Niewielki odsetek nauczycieli posługujących się biegle przynajmniej jednym językiem obcym. • Nieprzychylnie nastawienie kadry pedagogicznej do zmian utrudniające wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie edukacji publicznej. • Niechęć nauczycieli do zawodowego przekwalifikowania się i poszukiwania pracy w innym zawodzie. • Trudności z pozyskiwaniem wysoko wykwalifikowanych nauczycieli przedmiotów zawodowych i nauczycieli zawodu utrudniająca tworzenie nowych, innowacyjnych kierunków kształcenia. • Rozproszona baza lokalowa szkół zawodowych podzielona na kilka budynków znacząco od siebie oddalonych (Zespoły Szkół: Technicznych i Ogólnokształcących oraz Techniczno - Informatycznych). • Brak sali gimnastycznej w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Broninie. • Niedostateczne wyposażenie pracowni zawodowych w części szkół, zwłaszcza w kontekście szybkiego starzenia się technologicznego sprzętu dydaktycznego. • Niewystarczające subwencje oświatowej wpływające na utrudnienia w zakresie tworzenia i doposażenia bazy dydaktycznej szkół zawodowych oraz tworzenia nowych, innowacyjnych kierunków kształcenia.

MOCNE STRONY c.d.	SŁABE STRONY c.d.
• Oferta edukacyjna uwzględniająca potrzeby uczniów szkół gimnazjalnych i oczekiwania rynku pracy. • Funkcjonowanie klas wielozawodowych. • Realizacja projektów unijnych umożliwiające zdobycie dodatkowych kompetencji zawodowych. • Aktywne działania promocyjne podejmowane przez szkoły zawodowe przynoszące w ostatnich latach wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym. • Niski poziom bezrobocia w Powiecie Buskim. • Wielospecjalistyczna pomoc rewalidacyjna dla uczniów niepełnosprawnych. • Kształcenie zawodowe dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów niepełnosprawnych. • 50-letnie tradycje i doświadczenia szkół zawodowych. • Wysoki poziom zabezpieczenia na terenie Powiatu Buskiego potrzeb w zakresie edukacji specjalnej młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności. • Liczne zajęcia pozalekcyjne umożliwiające poszerzanie wiedzy, rozwój zainteresowań oraz doskonalenie kompetencji kluczowych u uczniów. • Szeroki zakres podejmowanych przez szkoły działań wspierających wieloaspektowy rozwój uczniów w obszarze kultury, sportu, rekreacji, dobroczynności itp. (duża liczba konkursów, wycieczek, imprez kulturalnych, sportowych, ekologicznych czy charytatywnych). • Dobre wyniki zdawalności egzaminów maturalnych oraz potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, często powyżej średniej wojewódzkiej.	• Niewystarczający poziom zaangażowania pracodawców we współpracę ze szkołami zawodowymi. • Zróżnicowanie sytuacji bytowej rodzin, z których pochodzą uczniowie. • Niewystarczający poziom zainteresowania rodziców uczniów sytuacją szkolną dziecka i możliwościami edukacyjnymi, jakie zapewnia szkoła. • Niewystarczająca motywacja uczniów do zdobywania i podnoszenia kompetencji zawodowych. • Duży odsetek uczniów dojeżdżających do szkoły utrudniający realizację zajęć pozalekcyjnych odbywających się w godzinach popołudniowych. • Postępujący niż demograficzny powodujący m.in. spadek subwencji oświatowej przekazywanej z budżetu państwa, konieczność ograniczania zatrudnienia nauczycieli, likwidację kierunków kształcenia oraz likwidację szkół.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Nowoczesna baza lokalowa i dydaktyczna części szkół zawodowych. • Możliwość ukierunkowania szkolnictwa zawodowego na nowoczesny rozwój poprzez modernizację bazy lokalowej i skupienie jej w atrakcyjnej lokalizacji wokół istniejących Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju. • Rozbudzenie wewnętrznej motywacji uczniów do nauki w szkołach zawodowych. • Wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym. • Szeroka oferta kształcenia zawodowego. • Umacnianie pozytywnego wizerunku szkół zawodowych w Powiecie Buskim. • Możliwości pozyskiwania funduszy europejskich. • Współpraca części pracodawców ze szkołami zawodowymi. • Możliwość rozwoju zakładów pracy w oparciu o fundusze europejskie wpływające na zwiększanie liczby miejsc pracy dla absolwentów szkół zawodowych. • Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych na organizację zajęć pozalekcyjnych oraz praktyk i staży dla uczniów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. • Zapotrzebowanie na fachowców z kwalifikacjami zawodowymi, w których kształcą szkoły zawodowe w Powiecie Buskim. • Możliwość rozwoju różnych form kształcenia osób dorosłych.	• Rozproszona baza lokalowa szkół zawodowych bez zaplecza sportowego zniechęcająca uczniów do podejmowania nauki w tych szkołach. • Duża liczba budynków dydaktycznych powstałych kilkadziesiąt lat wstecz, co powoduje zagrożenie wyłączenia niektórych pomieszczeń (obiektów) z użytkowania na podstawie decyzji państwowych służb i inspekcji ze względu na niespełnianie wymogów określonych w obecnie obowiązujących przepisach budowlanych, sanitarnych czy bhp. • Spadek zainteresowania uczniów szkolnictwem zawodowym. • Negatywna opinia na temat kształcenia zawodowego wynikająca z wieloletniego marginalizowania szkół zawodowych. • Ambicje edukacyjne rodziców absolwentów gimnazjów ukierunkowane na zdobycie wyższego wykształcenia poprzez wybór liceów ogólnokształcących. • Szkoły zawodowe wybierane przez uczniów ze słabym wynikiem egzaminu gimnazjalnego. • Obniżający się poziom wiedzy kandydatów do szkół zawodowych. • Niewystarczająca w skali kraju promocja szkolnictwa zawodowego. • Trudności w pozyskiwaniu pracodawców do współpracy. • Niewystarczająca liczba ofert pracy dla absolwentów szkół zawodowych na terenie Powiatu Buskiego powodująca ich migrację zarobkową (krajową i zagraniczną).

SZANSE c.d.	ZAGROŻENIA c.d.
• Zacieśnianie współpracy między podmiotami związanymi z rynkiem pracy (szkoły, instytucje rynku pracy, partnerzy społeczni, zakłady pracy). • Zgodność kierunków kształcenia w Powiecie Buskim z inteligentnymi specjalizacjami Województwa Świętokrzyskiego. • Dobre wyniki zdawalności egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, jako element aktywnej promocji szkolnictwa zawodowego wśród absolwentów gimnazjów. • Ukierunkowanie szkolnictwa zawodowego na nowoczesne branże i technologie poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej o nowe kierunki kształcenia, rzadko występujące w ofercie edukacyjnej innych szkół (np. odnawialne źródła energii). • Rozwój wśród młodzieży postaw społeczno – gospodarczych związanych z samozatrudnieniem. • Wysoki poziom zabezpieczenia potrzeb w zakresie edukacji specjalnej młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności jako szansa na zainteresowanie uczniów z terenu całej Polski kształceniem w Powiecie Buskim. • Zawodowa aktywizacja osób niepełnosprawnych poprzez programy realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busku – Zdroju. • Rosnące potrzeby środowiskowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia mogące mieć odzwierciedlenie w zainteresowaniu osób dorosłych podnoszeniem swoich kwalifikacji w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych.	• Konkurencja ze strony szkół zawodowych z ościennych powiatów. • Słabo rozwinięta sieć lokalnego transportu publicznego powodująca rezygnację uczniów z podjęcia nauki w Busku - Zdroju ze względu na brak dogodnego połączenia komunikacyjnego. • Brak aktywnego doradztwa zawodowego na poziomie gimnazjum. • Niedostateczna współpraca szkół gimnazjalnych ze szkołami zawodowymi. • Postępujący niż demograficzny mający istotny wpływ na zmniejszanie się naboru kandydatów do szkół zawodowych, a w konsekwencji spadek subwencji oświatowej z jednoczesnym wzrostem kosztów kształcenia i wychowania (np. z powodu mniej licznych oddziałów) oraz konieczność likwidacji części szkół cieszących się najmniejszym zainteresowaniem uczniów. • Wypalenie zawodowe nauczycieli. • Brak lub niedoskonałość rozwiązań systemowych w oświacie. • Malejąca partycypacja państwa w kosztach edukacji. • Wzrastające obciążenie zadaniami oświatowymi samorządów powiatowych. • Przerzucanie przez władze państwowe ciężaru wdrażania reform oświaty na samorządy terytorialne. • Uzależnione od koniunktury gospodarczej ukierunkowanie na wybrane gałęzie gospodarki.

SZANSE c.d.	ZAGROŻENIA c.d.
• Uzdrawiskowy charakter Powiatu Buskiego umożliwiając rozwój usługowych kierunków kształcenia w zakresie m.in. hotelarstwa i usług kierowanych do osób korzystających z turystyki uzdrawiskowej i prozdrowotnej.	• Dynamiczna sytuacja na rynku pracy utrudniająca dostosowanie oferty edukacyjnej do jego potrzeb (w momencie rozpoczynania nauki w danym zawodzie, zgodnym z potrzebami rynku pracy, nie ma pewności czy po skończeniu przez ucznia etapu edukacyjnego oczekiwania rynku pracy nadal będą aktualne). • Uzdrawiskowy charakter Powiatu Buskiego utrudniający rozwój wielu branż gospodarczych.

X. CELE I PRIORYTETY W ZAKRESIE EDUKACJI

Cel 1:

KONCENTRACJA NA POPRAWIE BAZY LOKALOWEJ I DYDAKTYCZNEJ JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH ORAZ ZWIĘKSZANIU DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ

Priorytet 1.1.

Koncentracja bazy lokalowej i dydaktycznej szkolnictwa zawodowego w atrakcyjnej logistycznie lokalizacji na bazie istniejących Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury szkolnictwa zawodowego i połączenie jej z istniejącą infrastrukturą szkolną służącą wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów.

Priorytet 1.2.

Wspieranie działań szkół w zakresie pozyskiwania nowoczesnego sprzętu i materiałów w celu wzbogacania bazy dydaktycznej oraz wyposażenia pracowni szkolnych służących kształceniu ogólnemu i zawodowemu.

Priorytet 1.3.

Podejmowanie działań w zakresie ulepszenia infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej na bazie majątku jednostek oświatowych.

Priorytet 1.4.

Wspieranie działań zmierzających do poprawy infrastruktury i środków komunikacji mających na celu ułatwienie dostępu uczniów do usług edukacyjnych, społecznych, kulturalnych i sportowych.

Priorytet 1.5.

Rozwój systemów informatycznych i technologicznych w kształceniu ogólnym i zawodowym.

Cel 2:

KONCENTRACJA NA WSPIERANIU SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

Priorytet 2.1.

Wspieranie działań szkół w zakresie tworzenia nowych kierunków kształcenia nastawionych na nowoczesne branże i technologie oraz lokalne atuty, takie jak np. uzdrowiskowy charakter Powiatu Buskiego umożliwiające rozwój usługowych kierunków kształcenia, a także przewidywane zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu ochrony środowiska i odnawialnych źródeł energii w związku z planowanym wyposażeniem dużej liczby gospodarstw domowych i instytucji m.in. w systemy solarne.

Priorytet 2.2.

Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół zawodowych w oparciu o preferencje gimnazjalistów i osób dorosłych w korelacji z potrzebami rynku pracy.

Priorytet 2.3.

Wspieranie działań szkół zawodowych zmierzających do podwyższenia jakości kształcenia uczniów przy współudziale finansowym środków unijnych.

Priorytet 2.4.

Wspieranie działań szkół zawodowych zmierzających do rozwijania u uczniów ich zdolności, zainteresowań i umiejętności oraz właściwej orientacji zawodowej.

Priorytet 2.5.

Zachowanie wąskiej specjalizacji w zakresie kształcenia zawodowego realizowanego w poszczególnych szkołach ponadgimnazjalnych (zespołach szkół), co przyczyni się m. in. do sukcesywnego doskonalenia się szkół w danej dziedzinie oraz poprawy warunków realizacji procesu dydaktycznego.

Priorytet 2.6.

Wspieranie działań szkół w zakresie włączenia przedsiębiorstw w działania zmierzające do organizacji praktyk, staży i egzaminów zawodowych, a także w proces nauczania w oparciu o nowoczesne technologie.

Priorytet 2.7.

Zwiększanie atrakcyjności kształcenia zawodowego oraz propagowanie jego atutów wśród uczniów gimnazjów i ich rodziców za pośrednictwem takich działań, jak: targi edukacyjne, aktywna promocja szkół zawodowych m. in. w lokalnych mediach, organizowanie innowacyjnych działań, praktyk i staży krajowych i zagranicznych, wyjazdów studyjnych.

Priorytet 2.8.

Działania zmierzające do ograniczenia dysproporcji między systemem kształcenia w szkołach zawodowych a rynkiem pracy m.in. poprzez monitoring sytuacji na rynku pracy, badanie losów absolwentów, analizy zgodności oferty edukacyjnej szkół z potrzebami rynku pracy, wspieranie rozwoju szkół zawodowych oraz nowych kierunków kształcenia.

Cel 3:

KONCENTRACJA NA WZBOGACANIU OFERTY EDUKACYJNEJ JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH POWIATU BUSKIEGO

Priorytet 3.1.

Wspieranie działań szkół w zakresie tworzenia innowacyjnej oferty edukacyjnej w korelacji z wymogami szkolnictwa zawodowego.

Priorytet 3.2.

Wspieranie działań szkół ogólnodostępnych zmierzających do podwyższenia jakości kształcenia uczniów przy współudziale finansowym środków unijnych.

Priorytet 3.3.

Wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zdolności, zainteresowania, umiejętności i kompetencje kluczowe uczniów oraz właściwą orientację zawodową nakierowaną na prawidłowy wybór kierunku kształcenia na poziomie studiów wyższych.

Cel 4:

KONCENTRACJA NA POTRZEBACH I OCZEKIWANIACH UCZNIÓW

Priorytet 4.1.

Wspieranie działań szkół w zakresie rozwoju zdolności, zainteresowań, umiejętności i kompetencji kluczowych uczniów poprzez wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych.

Priorytet 4.2.

Wspieranie szkolnictwa specjalnego zmierzające do wzbogacania oferty edukacyjnej dla osób niepełnosprawnych.

Priorytet 4.3.

Wspieranie działań w zakresie szeroko rozumianej integracji społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Priorytet 4.4.

Podejmowanie działań ułatwiających kandydatom ubieganie się o przyjęcie do klas pierwszych szkół zawodowych m.in. poprzez prowadzenie systemu elektronicznego naboru, aktywną promocję szkół ponadgimnazjalnych i dostarczanie informacji o pełnej ofercie kształcenia oraz możliwościach rozwoju osobistego uczniów.

Priorytet 4.5.

Zwiększenie dostępu do kształcenia uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów motywacyjnych dla uczniów.

Priorytet 4.6.

Zwiększenie dostępu do kształcenia dzieci i młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej poprzez system stypendiów socjalnych dla uczniów.

Priorytet 4.7.

Podjęmowanie działań i wspieranie inicjatyw mających na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć szkolnych i pozaszkolnych.

Cel 5:

KONCENTRACJA NA KSZTAŁCENIU OSÓB DOROSŁYCH

Priorytet 5.1

Wspieranie działań szkół zawodowych w zakresie zaspokajania potrzeb edukacyjnych osób dorosłych poprzez organizację kwalifikacyjnych kursów zawodowych.